

Test: AAA_1907y#01#Q16#01 EDUMAN

Fenn: 1907Y İqtisadiyyata giriş

Sual sayı: 700

1) Sual:K. Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- A) tələb və təklifin tərəddüdlərinin
- B) istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
- C) yalnız tələbin dəyişikliklərinin
- D) yalnız təklifin dəyişikliklərinin
- E) sahələrarası rəqabətin

2) Sual:əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- A) əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnologiyanın tətbiqi
- B) əmtəə istehsalçılarının sayının artması
- C) əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
- D) əmtəyə tələbin azalması
- E) əmtəə təklifinin azalması

3) Sual:Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- A) topdansa satış qiymətləri
- B) pərakəndə satış qiymətləri
- C) müqavilə qiymətləri
- D) bütün sadalananları səciyyəvidir
- E) bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir

4) Sual:Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa onda:

- A) əmtəə artıqlığı yaranır.
- B) əmtəələrin qıtlığı əmələ gəlir
- C) satıcılar bazarı formalaşır
- D) ehtiyatların qiyməti azalır
- E) əmtənin təklifi artır

5) Sual:Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- A) normal qiymət
- B) istehsal qiyməti
- C) tarazlı qiymət
- D) alıcı qiyməti
- E) satıcı qiyməti

6) Sual:Hansı tərif A. Marşallın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- A) qiymət - əmtəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
- B) qiymət - əmtənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
- C) qiymət - əmtənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir
- D) qiymət - dəyərin pul ifadəsidir
- E) qiymət - tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır

7) Sual:Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- A) qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır
- B) qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimində indikator rolunu oynayır
- C) bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
- D) qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur
- E) bütün müddəalar əks etdirir

8) Sual:Qarşılıqlı əvəzolunan nemətlərə aiddir:

- A) paltar və ayaqqabı
- B) rəng və fırça
- C) qələmlər və flomasterlər
- D) taxıl və çörək
- E) dəftərlər və piroqlar

9) Sual:Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- A) qələm və flomaster

- B) avtomobil və benzin
- C) pivə və kvas
- D) kabab və qoyun əti
- E) dəftər və pirocna

10) Sual: Tələbin qiymət üzrə elastikliyini göstərir:

- A) qiymətin 1% dəyişməsi zamanı tələbin həcmnin nisbi dəyişməsi
- B) qiymətin azalması zamanı tələbin həcmnin aşağı düşməsi
- C) qiymətin artması zamanı tələbin həcmnin artması
- D) tələbin həcmnin resursların qiymətindən asılılığı
- E) tələbə təsir edən qeyri - qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi

11) Sual: İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddəə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- A) tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtəə miqdarının artmasına səbəb olur
- B) tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtəə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- C) tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır
- D) əmtəənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtəə miqdarının artması ilə nəticələnir
- E) təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtəə miqdarının azalmasına səbəb olur

12) Sual: Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- A) əmtəəyə tələb və təklif üst-üstə düşür
- B) tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
- C) əmtəə tarazlıq qiymətilə satılır
- D) tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər
- E) tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir

13) Sual: Hansı halda həm tələbin həcmnin, həm də təklifin həcmnin azalması zamanı əmtəənin qiyməti artar?

- A) əgər tələbin həcmi təklifin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- B) əgər təklifin həcmi tələbin həcminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- C) əgər bu əmtəə üçün əmtəə-əvəzədiciləri varsa
- D) əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa

E) belə ola bilməz

14) Sual:əgər əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılərinin kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, onda:

- A) əmtəə artıqlığı əmələ gələr
- B) əmtəə defisiti meydana çıxar
- C) təklifin həcmi azalar
- D) tələbin həcmi artar
- E) heç nə baş verməz

15) Sual:əgər əmtəyə təklif və tələb artarsa,onda:

- A) tarazlı qiymət artar
- B) əmtənin tarazlı həcmi artar**
- C) əmtənin tarazlı həcmi azalar
- D) tarazlı qiymət azalar
- E) heç nə dəyişməz

16) Sual:əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- A) qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına
- B) qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
- C) qiymətin artması və təklifin həcmnin azalmasına
- D) təklifin artması və qiymətin azalmasına**
- E) əmtəə bazarında heç nə dəyişmir

17) Sual:Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- A) bazar mexanizmidir
- B) bazarın konyunkturudur**
- C) dəyər qanunu
- D) son faydalılıq qanunu
- E) bazar tarazlığı

18) Sual:Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- A) tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- B) alıcıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
- C) əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olana tələbin həcmində dəyişməsi
- D) alıcıların bu əmtəəni əldə etmək arzusu
- E) tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı

19) Sual:əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- A) bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- B) qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır
- C) texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir
- D) tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır
- E) əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq mümkün deyil

20) Sual:Bazar mexanizmi elementinə aid deyil:

- A) qiymət
- B) təklif
- C) tələb
- D) sadalanan hamısı aiddir
- E) sadalanan heç biri aid deyil

21) Sual:Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- A) tələbat
- B) tələb
- C) zərurət
- D) istək
- E) faydalılıq

22) Sual:Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- A) tələb də artır
- B) tələb azalır
- C) tələbin kəmiyyəti artır

D) tələbin kəmiyyəti azalır

E) istehsalçıların arasında rəqabət güclənir

23) Sual:Təklif qanunu əks etdirir:

A) satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni

B) elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni

C) satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni

D) hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsini

E) tələb və təklif arasındakı əlaqəni

24) Sual:Qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq yuxarı qalxması necə adlanır?

A) iqtisadi artım

B) inflyasiya

C) deflyasiya

D) staqflyasiya

E) işsizlik

25) Sual:Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sürətli artım növünə aid deyil?

A) mülayim

B) sürətli

C) gözlənilən

D) ifrat (hiper)

E) hamısı aiddir

26) Sual:Qısamüddətli işsizliyə aiddir:

A) friksion, tsiklik

B) mövsümi, tsiklik

C) struktur, tsiklik

D) mövsümi, friksion

E) tsiklik, friksion

27) Sual:Uzunmüddətli işsizliyə aiddir:

- A) mövsümi, friksion
- B) friksion, struktur
- C) mövsümi, tsiklik
- D) tsiklik, struktur**
- E) tsiklik, friksion

28) Sual:2-4 ili əhatə edən tsikllər:

- A) Kitçin tsiklləri**
- B) tikinti tsiklləri
- C) Kondratyev tsiklləri
- D) sənayə tsiklləri
- E) Jüglər tsiklləri

29) Sual:İqtisadi böhran, durğunluq, canlanma, yüksəlişin dövrü olaraq təkrarlanması:

- A) iqtisadi tsikl**
- B) iqtisadi artım
- C) iqtisadi inkişaf
- D) iqtisadi səmərəlik
- E) təsərrüfat fəaliyyəti

30) Sual:Bir-birini ardıcıl əvəz edən tsiklin fazalarını iqtisadçılardan kim müəyyənləşdirmişdir:

- A) J.Sismondi**
- B) D.Kondratyev
- C) K.Marks
- D) K.Mitçel
- E) Q.Xabler

31) Sual:Aşağıdakılardan hansılar iqtisadi tsikl fazalarına aid deyil?

- A) böhran**
- B) durğunluq

- C) yüksəliş
- D) işsizlik**
- E) canlanma

32) Sual:əhalinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici:

- A) yaşayış vasitələri
- B) həyat tərzi
- C) həyat səviyyəsi**
- D) həyat göstəricisi
- E) əmək haqqı

33) Sual:İqtisadi artımın əsas məqsədi:

- A) əhalinin maddi rifahının yüksəldilməsi, iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması**
- B) iqtisadiyyatın keyfiyyətə yaxşılaşdırmaq
- C) investisiyanın həcmnin artırılması
- D) insan kapitalının investisiyalaşdırılması
- E) sərbəst vaxtın və investisiyanın artırılması

34) Sual:Aşağıdakılardan biri iqtisadi artımın amillərinə daxil deyil:

- A) əsas kapitalın həcmi
- B) texniki tərəqqi
- C) təbii resursların kəmiyyət və keyfiyyəti
- D) mülkiyyətin növləri**
- E) resursların səmərəli bölgüsü

35) Sual:İqtisadi artımın hansı əsas tipləri var?

- A) ekstensiv və sabit tipi
- B) intensiv və sürətli tipi
- C) sabit inkişaf tipi
- D) sürətli inkişaf tipi
- E) ekstensiv və intensiv tipi**

36) Sual:İqtisadi artım nədir?

- A) bank faizlərinin aşağı salınması, istehsalı genişləndirmək
- B) amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək, ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
- C) istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü
- D) real ÜDM-in mütləq həcmnin və adambaşına düşən real ÜDM-in artımı**
- E) resursların sahələr arasında bölgüsü

37) Sual:Həyat səviyyəsi kateqoriyası ilk dəfə kim tərəfindən istifadə edilmişdir?

- A) C.Mill
- B) K.Marks**
- C) D.Rikardo
- D) C.Klark
- E) A.Marşal

38) Sual:Ölkənin istehsalının inkişaf dərəcəsini, onun əhalisinin rifah halını ən real müəyyən edən göstərici:

- A) ümumi milli məhsul
- B) ümumi daxili məhsul
- C) xalis milli məhsul
- D) milli gəlir
- E) adambaşına düşən ümumi milli məhsul**

39) Sual:ÜDM-i necə ölçmək olar?

- A) gəlirlərə və istehlaka görə
- B) xərclərə və istehlaka görə
- C) gəlirlərə və xərclərə görə**
- D) istehsala və istehlaka görə
- E) hamısı düzdür

40) Sual:Müəyyən bir dövr ərzində cəmiyyətin yaratdığı maddi nemətlərin məcmu dəyəri:

- A) ümumi ictimai məhsul**

- B) ümumi milli məhsul
- C) ümumi daxili məhsul
- D) ümumi daxili investisiya
- E) ümumi gəlir

41) Sual:Dəyər qanunu -

- A) ümumi iqtisadi qanundur
- B) xüsusi iqtisadi qanundur**
- C) spesifik iqtisadi qanundur
- D) iqtisadi kafeqoriyadır
- E) iqtisadi qanun deyildir

42) Sual:İqtisadi nəzəriyyədə belə öyrənmə metodu mövcud deyildir:

- A) elmi abstraksiya
- B) spesifikləşdirmə**
- C) induksiya
- D) deduksiya
- E) riyazi modelləşdirmə

43) Sual:İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- A) riyazi metod və modellərin tətbiqilə
- B) iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- C) iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsilə
- D) iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsilə**
- E) iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə

44) Sual:İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

- A) dialektik-materialist
- B) subyektiv
- C) sosial-institusional**
- D) neopozitiv-empirik

E) bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur

45) Sual:Tələbatların artması qanunu aiddir;

- A) xüsusi iqtisadi qanunlara
- B) spesifik iqtisadi qanunlara
- C) ümumi iqtisadi qanunlara
- D) iqtisadi qanunlara aid deyil
- E) belə bir qanun mövcud deyil

46) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin sintez metodun elementlərini göstərin:

- A) tədqiq olunan hadisənin tərkib hissələrinə bölünməsi
- B) təfəkkürdə konkretən abstrakta hərəkət
- C) aralarında doğmalılıq əlaqələri olan elementlərin birləşdirilməsi, hissələrdən tamın yaradılması
- D) sadalanan hamısı sintez metoduna aiddir
- E) sadalanan heç biri sintez metoduna aid deyil

47) Sual:Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- A) obyektiv xarakter daşıyırlar
- B) insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- C) insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər
- D) tarixən keçici xarakter daşıyırlar
- E) onların arasında heç bir oxşarlıq yoxdur

48) Sual:İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- A) ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçilərin iqtisadi davranışını
- B) ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- C) dünya birliyində iqtisadi münasibətləri
- D) milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri
- E) dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri

49) Sual:İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- A) iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və priyomları
- B) iqtisadiyyatın strukturu
- C) iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- D) iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü
- E) müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi

50) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- A) merkantilistlər
- B) fiziokratlar
- C) marjinalistlər
- D) neokeynsçilər
- E) neoliberalılar

51) Sual:İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- A) riyazi metod və modellərin aparılması ilə
- B) iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- C) iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsi ilə
- D) iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə
- E) iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə

52) Sual:İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- A) merkantilizm
- B) fiziokratlar
- C) klassik siyasi iqtisad
- D) marjinalizm
- E) proletar siyasi iqtisad

53) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin predmetini daha dolğun səciyyələndirən tərif:

- A) insanların maddi və mənəvi tələbatlarının inkişafı və formalaşması haqqında elm
- B) istehsal olunmuş nemətlərin istehsalı və bölgüsünün meyarları haqqında elm

- C) milli sərvətlər, onun mənbələri və ondan istifadə haqqında elm
- D) məhdud iqtisadi ehtiyatlar şəraitində insan cəmiyyətinin inkişafının ən ümumi qanunları haqqında elm**
- E) iqtisadi subyektlərin təsərrüfat fəaliyyəti və onların əlaqələri barədə elm

54) Sual:Proletar siyasi iqtisad nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- A) millətin sərvəti və onun mənbələri
- B) istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları**
- C) təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı
- D) qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları
- E) milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti

55) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- A) dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- B) cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- C) bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri**
- D) sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu
- E) bazar mexanizminin ayrı-ayrı elementlərini

56) Sual:İqtisad elminin başlıca vəzifəsinin cəmiyyətin iqtisadi həyat fəaliyyətinin, insanların davranışının stimulu və motivlərinin tədqiq olmasını hesab etmişdir:

- A) K. Marks
- B) D. Rikardo
- C) A. Marşall**
- D) A. Smit
- E) F. Kene

57) Sual:Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- A) xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- B) sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının, həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehlakının öyrənilməsi;**
- C) kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;
- D) sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;

E) şəxslərin və sosial institutların davranışı

58) Sual: Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- A) əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
- B) sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
- C) ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
- D) yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması**
- E) xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması

59) Sual: Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- A) korporativ iqtisadiyyat
- B) qarışıq iqtisadiyyat**
- C) sosial bazar təsərrüfatı
- D) bütün sadalananlar
- E) sadalanalardan heç biri

60) Sual: Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin əhəmiyyətli (30%-dək) payı ilə səciyyələnir?

- A) korporativ iqtisadiyyat
- B) qarışıq iqtisadiyyat
- C) sosial bazar təsərrüfatı**
- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

61) Sual: Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- A) istehsal sahələrilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- B) həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- C) istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, ueni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən**
- D) əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- E) bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən

62) Sual: Bazarın inteqrasiyaedici funksiyası ibarətdir:

- A) istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- B) həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
- C) istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- D) əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- E) bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən

63) Sual:Bazarın tənzimləyici funksiyası ibarətdir:

- A) İstehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
- B) həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından**
- C) istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
- D) əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından
- E) bazar iştirakçılarına zəruri informasiyanı verməkdən

64) Sual:Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- A) ticarət yeri
- B) əmtəə mübadiləsinin forması
- C) iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin ictimai forması**
- D) alıcılar və satıcıların məcmusu
- E) əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu

65) Sual:əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- A) inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
- B) bazar iqtisadiyyatıdır**
- C) inkişaf etmiş əmtəə istehsalıdır
- D) deformasiya
- E) natural təsərrüfat

66) Sual:Müasir bazar təsərrüfatının modellərinə aiddir:

- A) korporativ iqtisadiyyat
- B) qarışıq iqtisadiyyat
- C) sosial bazar təsərrüfatı

- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

67) Sual:Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- A) əmtəə istehsalıdır
- B) natural istehsalıdır
- C) rəqabətdir
- D) tələb və təklifdir
- E) bütün sadalananlardır

68) Sual:Bazarın belə bir funksiyası mövcud olmur:

- A) inteqrasiya etmək
- B) tənzimləyicisi
- C) stimullaşdırıcı
- D) nəzarətedici
- E) optimallaşdırıcı

69) Sual:Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- A) əmək bölgüsü
- B) ixtisaslaşma
- C) istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
- D) natural təsərrüfata üstünolma
- E) istehsalçıların mülkiyyətinin olması

70) Sual:İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- A) yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir
- B) istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- C) nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- D) ixtisaslaşma olmur
- E) əmək məhsulları əmtəədir

71) Sual:Bazarın belə tipi yoxdur:

- A) inkişaf etməmiş
- B) inkişaf etmiş**
- C) azad
- D) tənzimlənən
- E) deformasiya olunmuş

72) Sual:Sadə əmtəə istehsalı zamanı əmtəə nədir?

- A) istehsal məhsulları**
- B) iş qüvvəsi
- C) istehsal vastələri
- D) torpaq
- E) bütün sadalananlar

73) Sual:Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- A) natural təsərrüfat**
- B) əmtəə təsərrüfatı
- C) kapitalist təsərrüfatı
- D) planlı təsərrüfat
- E) sadalananlar heç biri

74) Sual:İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- A) natural, əmtəə**
- B) natural, kapitalist təsərrüfatı
- C) natural, planlı- inzibati təsərrüfat
- D) əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı
- E) əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfat

75) Sual:əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- A) ictimai əmək bölgüsü
- B) istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması**

- C) istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı
- D) sadalanan hamısı**
- E) sadalanan heç biri

76) Sual:Aşağıdakı baxışlardan hansı natural təsərrüfatı düzgün səciyyələndirməyib:

- A) natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir
- B) natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur
- C) natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır**
- D) istehsal qapalı xarakter daşıyır
- E) ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir

77) Sual:Aşağıda sadalanan təsdiqlərdən hansı əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- A) əmtəə istehsalı ancaq əmək bölgüsü olduğu üçün mövcuddur.
- B) əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.**
- C) əmtəə istehsalı mübadiləsiz mümkün deyil.
- D) əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.
- E) əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsasıdır

78) Sual:Bazar:

- A) alqı-satqı əməliyyatlarının məcmusu
- B) tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
- C) satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- D) iqtisadi subyektlər arasında ictimai əlaqələr sistemi**
- E) sadalanan hamısı

79) Sual:Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- A) ənənəvi iqtisadiyyat
- B) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- C) qarışıq iqtisadiyyat**
- D) sərbəst bazar iqtisadiyyatı
- E) keçid iqtisadiyyatı

80) Sual:Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səiyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- A) ənənəvi iqtisadiyyat
- B) qarışıq iqtisadiyyat
- C) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- D) sərbəst bazar iqtisadiyyatı**
- E) keçid iqtisadiyyatı

81) Sual:Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- A) dövlət tənzimlənməsinin güclənməsi**
- B) qiymətlərin liberallaşdırılması
- C) sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şəraitin yaradılması
- D) mülkiyyət formalarının dəyişməsi
- E) rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması

82) Sual:İstənilən iqtisadi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- A) əmək vasitələri və əmək cisimləri
- B) əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- C) iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri
- D) məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri**
- E) məhsuldar qüvvələr və texnologiya

83) Sual:İqtisadi sistemin fərqləndirici əsas meyarları hesab etmək olar:

- A) resurslar üzərində mülkiyyətin forması və koordinasiya mexanizminin**
- B) koordinasiya mexanizminin növü və milli gəlir
- C) iqtisadi artımın tempi və resurslar üzərində mülkiyyətin forması
- D) milli gəlir və iqtisadi artımın tempi
- E) doğru cavab yoxdur

84) Sual:İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- A) İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək

- B) İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
- C) ədalətli ictimai quruluşu qurmaq
- D) ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq**
- E) insanların tələbatlarının ödənilməsini təmin etmək

85) Sual:İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- A) 3
- B) 4
- C) 5**
- D) 6
- E) 7

86) Sual: İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- A) nə, harada, kimin üçün
- B) nə, necə, kimin üçün**
- C) nə vaxt, niyə, harada və kim
- D) işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir
- E) gəlirlər necə bölünür

87) Sual:İqtisadi sistem:

- A) təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;
- B) maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;**
- C) mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- D) texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;
- E) dövlətin iqtisadiyyatının tənzimlənməsi sistemi

88) Sual:Dövlət mülkiyyəti və dövlət tənzimlənməsi üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır?

- A) ənənəvi iqtisadiyyat
- B) qarışıq iqtisadiyyat
- C) azad bazar iqtisadiyyatı
- D) inzibati- amirlik iqtisadiyyatı**

E) keçid iqtisadiyyatı

89) Sual:əmtənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- A) onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- B) onun istehsal şərtlərilə
- C) əmtənin nadirliyi ilə
- D) əmtənin faydalılığı
- E) bazarda əmtənin miqdarı ilə

90) Sual:Bimetallizm və monometallizm – bu formalarıdır:

- A) pul sistemlərinin
- B) dünya pullarının
- C) kredit pullarının
- D) elektron pullarının
- E) qiymət miqyasının

91) Sual:Pul sistemi – bu:

- A) pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- B) ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- C) metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
- D) milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir
- E) tədavüldəki pul kütləsidir

92) Sual:Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- A) nemətin mübadilə dəyərini
- B) nemətin istehlak dəyərini
- C) nemətin qiymətliliyi
- D) nemətin qiymətini
- E) sadalananlardan heç birini

93) Sual:Dünya pulu kimi istifadə oluna bilərlər

- A) dönərli valyuta və qızıl
- B) qızıl və kağız pullar
- C) kağız pullar
- D) bank vekselləri və dönərli valyuta
- E) sadalanan heç biri

94) Sual:Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerini yetirir:

- A) tədiyyə vasitəsi
- B) tədavül vasitəsi
- C) yığım vasitəsi
- D) dəyər ölçüsü
- E) dünya pulu

95) Sual:Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- A) tədiyyə vasitəsi
- B) tədavül vasitəsi
- C) yığım vasitəsi
- D) dəyər ölçüsü
- E) dünya pulu

96) Sual:Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- A) tədiyyə vasitəsi
- B) tədavül vasitəsi
- C) yığım vasitəsi
- D) dəyər ölçüsü**
- E) dünya rulu

97) Sual:Supermarketdə əmtəələrin pulu ödənən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- A) tədiyyə vasitəsi
- B) tədavül vasitəsi**
- C) yığım vasitəsi

- D) dəyər ölçüsü
- E) dünya pulu

98) Sual: Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- A) tədiyyə vasitəsi
- B) tədavül vasitəsi
- C) yığım vasitəsi
- D) dəyər ölçüsü
- E) dünya pulu

99) Sual: Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- A) müəyyən əmtəələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- B) qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- C) sikkələr, banknotlar, veksellər, elektron pullar
- D) sikkələr, müəyyən əmtəələr, kağız pullar, kredit pullar
- E) metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar

100) Sual: Kim öz konsepsiyasında əmtəə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərjlər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsini birləşdirmişdir:

- A) L. Valras
- B) A. Smit
- C) D. Rikardo
- D) K. Menger
- E) A. Marşall

101) Sual: əmtəənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- A) son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- B) əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- C) əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsi
- D) ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- E) son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

102) Sual:Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- A) dəyər ölçüsü
- B) tədavül vasitəsi
- C) ödəniş vasitəsi
- D) dünya pulları
- E) qiymətlərin maştabı

103) Sual:Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- A) əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
- B) insanlar arasında razılaşma məhsulu
- C) ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə
- D) pul kimi istifadə olunan şey
- E) universal əmtəə

104) Sual:İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu:

- A) ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtəələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- B) cəmiyyətə zəruri olan əmtəələrin istehsalına məsrəflər
- C) istehlak dəyərində malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- D) mübadilə dəyərində malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- E) dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri

105) Sual:əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- A) ictimai-zəruri dəyər
- B) istehlak dəyəri
- C) mübadilə dəyəri
- D) bazar dəyəri
- E) əmtəənin qiymətliliyi

106) Sual:əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- A) ictimai-zəruri dəyər

- B) istehlak dəyəri
- C) mübadilə dəyəri
- D) bazar dəyəri
- E) əmtənin qiymətliliyi

107) Sual:əmtənin əsas xassələrinə aiddir:

- A) istehlak dəyəri və mübadilə dəyəri
- B) mübadilə dəyəri və bazar dəyəri
- C) bazar dəyəri və istehlak dəyəri
- D) əmtənin çəkisi və ölçüləri
- E) sadalanan heç biri

108) Sual:əmtəə – bu:

- A) hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- B) inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- C) hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu
- D) satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya
- E) digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət

109) Sual:Öz aralarında beynəlxalq iqtisadi münasibətlərlə bağlı olan bütün dünya ölkələrinin milli təsərrüfatlarının tarixən yaranmış məcmusu belə adlanır:

- A) dünya təsərrüfat sistemi
- B) beynəlxalq əmək bölgüsü
- C) dünya valyuta sistemi
- D) kiçik açıq iqtisadiyyat
- E) böyük açıq iqtisadiyyat

110) Sual:İqtisadiyyatın açıqlığının ən böyük dərəcəsi hansı ölkələr üçün səciyyəvidir?

- A) ABŞ və Kanada üçün
- B) Cənubi Asiya regionu ölkələri üçün
- C) Avropa İttifaqının üzvü olan ölkələr üçün

- D) keçid iqtisadiyyatı ölkələri üçün
- E) Çin üçün

111) Sual:Dünya iqtisadiyyatının strukturunda ölkələrin hansı qrupları fərqləndirilir?

- A) inkişaf etmiş ölkələr
- B) inkişaf etməkdə olan ölkələr
- C) keçid iqtisadiyyatı ölkələri
- D) bütün sadalanan qruplar**
- E) sadalanan qruplar mövcud deyil

112) Sual:Milli iqtisadiyyatın açıqlıq dərəcəsinin göstəricisi deyil:

- A) xarici ticarət kvotası
- B) idxal kvotası
- C) ixrac kvotası
- D) xarici ticarət dövriyyəsinin ümumi daxili məhsula nisbətində elastiklik əmsalı
- E) xalis ixracın həcmi**

113) Sual:Hansı iqtisadiyyat beynəlxalq əmək bölgüsünün üstünlüklərini daha tam reallaşdırır və beynəlxalq iqtisadi əlaqələrin müxtəlif formalarından geniş istifadə edir?

- A) milli iqtisadiyyat
- B) açıq iqtisadiyyat**
- C) xəlvəti iqtisadiyyatı
- D) ənənəvi iqtisadiyyat
- E) qarışıq iqtisadiyyat

114) Sual:Mülkiyyət münasibətlərinin beynəlmilləşməsi, əmək bölgüsü və kooperasiyalaşmanın daha yüksək səviyyəsi, təsərrüfatların təşkilinin yeni formaları, beynəlxalq iqtisadi təşkilatların tənzimləyici rolu:

- A) makroiqtisadi tendensiya
- B) iqtisadi qloballaşma tendensiyası**
- C) xarici ticarətin güclənməsi tendensiyası
- D) beynəlxalq iqtisadi tendensiyanın güclənməsi

E) ictimai istehsalın artım tempi

115) Sual:Dünya birliyinin gələcək sosial-iqtisadi tərəqqisinin mövcud güclənməsinə zərər yetirə bilən təhlükə:

- A) işsizlik
- B) ekoloji fəlakət
- C) texniki tərəqqi
- D) xəstəliklər
- E) su qıtlığı problemi

116) Sual:Urbanizasiyanın meydana gəlməsinin, inkişaf edib qlobal prosesə çevrilməsinin başlıca amillərindən biri:

- A) elmi-texniki tərəqqi
- B) təbii resursların tükənməsi
- C) etnik çəkişmələr
- D) elmi-texniki gerilik
- E) ətraf mühitin qorunması

117) Sual:Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları:

- A) təmərküzləşmə
- B) ixtisaslaşma və kooperasiyalaşdırma
- C) mərkəzləşmə və ixtisaslaşma
- D) kooperasiyalaşdırma və mərkəzləşmə
- E) təmərküzləşmə və mərkəzləşmə

118) Sual:Dünya bazarında reallaşan əmtəələrin dəyərinin pulla ifadəsi:

- A) dünya qiymətləri
- B) tarazlıq qiymətləri
- C) bazar qiymətləri
- D) qiymət indeksi
- E) istehlak səbəti qiyməti

119) Sual:Xarici əmtəələrin ölkəyə daxil olması necə adlanır?

- A) idxal
- B) ixrac
- C) iqtisadi əlaqə
- D) ticarət mübadiləsi
- E) ticarət əməliyyatı

120) Sual:əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı:

- A) açıq iqtisadiyyat
- B) gizli iqtisadiyyat
- C) qapalı iqtisadiyyat
- D) ənənəvi iqtisadiyyat
- E) bağlı iqtisadiyyat

121) Sual:Hökumətin, firmaların, ayrı-ayrı şəxslərin ölkədə istehsal edilən və başqa ölkədə satılması nəzərdə tutulan əmtəə və xidmət:

- A) idxal
- B) ixrac**
- C) kvota
- D) renta
- E) valyuta

122) Sual:Müxtəlif ölkələrin milli iqtisadiyyatının əməkdaşlıq etməsi yolu ilə onların ya tam və yaxud qismən vahid hala salınması:

- A) iqtisadi əlaqə
- B) iqtisadi inteqrasiya**
- C) dünya iqtisadiyyatı
- D) milli əməkdaşlıq
- E) istehsal inteqrasiyası

123) Sual:əmək cisimləri –bu:

- A) alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- B) fəhlələr və istifadəedicilər heyətidir
- C) binalar, yollar, kanallardır

D) sonrakı emala gedən xammal

E) hazır məhsul

124) Sual:Göstərilən amillərdən hansını iqtisadi resurslara aid etmək olar?

A) təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları

B) əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti

C) informasiya amili

D) sadalananların hamısı

E) sadalananların heç biri

125) Sual:İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olunması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

A) iqtisadi böhranları

B) tələbatların qeyri- məhdudluğunu

C) resursların məhdudluğunu

D) istehsalın səmərəliliyini

E) işsizliyi

126) Sual:Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

A) ictimai nəqliyyatda gediş

B) dəlləkxanada saç qırılması

C) turist səfəri

D) təhsil alma

E) atelyədə pencəyin tikilməsi

127) Sual:Nemət adlanır:

A) nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti

B) insanın tələbatını ödəyən əşya və ya əmək məhsulu

C) iqtisadi tələbatların təzahür forması

D) maddi istehsalın məhsulu

E) insanın faydalı fəaliyyəti

128) Sual: Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- A) dərslik
- B) dərman
- C) kompyuter proqramı
- D) avtomobil
- E) meyvələr

129) Sual: əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- A) hamısı maddi – istehsal resurslarıdır
- B) bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir
- C) bunlar istehsal amilləridir
- D) bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir
- E) bunlar hamısı maddi nemətlərdir

130) Sual: İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- A) əmək
- B) maddi
- C) qeyri-maddi
- D) maliyyə
- E) təbii

131) Sual: Təbii resursları əks etdirən istehsal amilləri – bu:

- A) pul kapitalı
- B) torpaq**
- C) əmək
- D) məhsuldar kapital
- E) sahibkarlıq qabiliyyəti

132) Sual: Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- A) sualtı qayıq
- B) küləyin enerjisi**

- C) bilik
- D) paltar
- E) su kəməri

133) Sual:Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansı daha doğrudur?

- A) torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
- B) torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə
- C) resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital
- D) torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti**
- E) sahibkarlıq, texnologiya, əmək

134) Sual:əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- A) istehsal binaları, avadanlıq, alətlər**
- B) alətlər, yanacaq, xammal
- C) iş qüvvəsi, texnologiya
- D) xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri
- E) istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi

135) Sual:İstehsal vasitələri ibarətdir:

- A) əmək cisimləri və əmək məhsullarından
- B) əmək vasitələri və əmək cisimlərindən**
- C) əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
- D) iş qüvvəsi və texnologiyadan
- E) əmək məhsulları və əmək vasitələrindən

136) Sual:İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı formaları mövcuddur:

- A) maddi və qeyri -maddi
- B) iqtisadi və qeyri- iqtisadi
- C) məhsuldar və qeyri-məhsuldar
- D) sadə və geniş**
- E) nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı

137) Sual:İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- A) 2
- B) 3
- C) 4**
- D) 5
- E) 6

138) Sual:Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- A) istehsal
- B) bölgü
- C) həddindən artıq ifrat istehsal**
- D) mübadilə
- E) istehlak

139) Sual:Müxtəlif tələbatların ödənilməsinə yönəldilmiş nemət və xidmətlərin istehsalı prosesində insanların məqsədyönlü təşkil olunmuş fəaliyyəti – bu:

- A) ictimai təkrar istehsal
- B) təsərrüfat fəaliyyəti**
- C) iqtisadi mənafe
- D) istehsal münasibətləri
- E) məhsuldar qüvvələr

140) Sual:Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- A) əmək alətləri və əmək vasitələri;
- B) əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- C) texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- D) istehsal vasitələri və iş qüvvəsi**
- E) əmək vasitələri və əmək məhsulu

141) Sual:İqtisadi mənafeələr – bu:

- A) iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- B) insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- C) insanların özünü reallaşdırmağa tələbatı
- D) iqtisadi subyektlərin maraqları
- E) insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri

142) Sual: İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- A) sabitlik
- B) yüksək idarəetmə məsrəfləri**
- C) ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilib hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- D) kütləvi istehsal məsrəfləri
- E) bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir

143) Sual: Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- A) qeyri-sabitlik**
- B) uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- C) idarəetməyə az xərclərin olması
- D) reklama az xərclərin çəkilməsi
- E) bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir

144) Sual: Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- A) xərclər
- B) satışdan gəlirlər
- C) istehlak xərcləri
- D) pul gəlirləri**
- E) resurslar

145) Sual: əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- A) xərclər
- B) satışdan gəlirlər**
- C) istehlak xərcləri

D) pul gəlirləri

E) resurslar

146) Sual:Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

A) xərclər

B) satışdan gəlirlər

C) istehlak xərcləri

D) pul gəlirləri

E) resurslar

147) Sual:Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

A) xərclər

B) satışdan gəlirlər

C) istehlak xərcləri

D) pul gəlirləri

E) resurslar

148) Sual:Firmalar əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

A) istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır

B) əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır

C) istehlak xərclərini həyata keçirirlər

D) əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər

E) iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər

149) Sual:Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

A) istehsal amillərini verənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır

B) əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır

C) istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər

D) əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər

E) iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər

150) Sual:Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- A) kəmiyyətindən
- B) kapital qoyuluşu sahəsindən
- C) buraxılan məhsulun çeşidindən
- D) kapital üzərində mülkiyyətin formasından**
- E) rəqabətin növündən

151) Sual:əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- A) ev təsərrüfatı
- B) firma**
- C) dövlət
- D) bank
- E) sadalananlardan heç biri

152) Sual:Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- A) ev təsərrüfatı**
- B) firma
- C) dövlət
- D) bank
- E) sadalananlardan heç biri

153) Sual:Bu bazar iqtisadiyyatının subyekti deyildir:

- A) dövlət
- B) ev təsərrüfatları
- C) firmalar
- D) banklar
- E) bütün sadalananlar subyektdir**

154) Sual:Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövrəni modelinə daxil edilmişdir?

- A) iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
- B) valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- C) pul bazarı və resurslar bazarı
- D) resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı**
- E) informasiya bazarı və istehlak bazarı

155) Sual:Hansı elmi istiqamət dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin məhdudluğunu müdafiə edir?

- A) keynsçi
- B) neoliberal**
- C) marjinal
- D) sosial - institusional
- E) marksist

156) Sual:Keynçi yanaşmaya əsasən dövlətin iqtisadi tənzimlənməsinin əsas məqsədi hesab olunur:

- A) iqtisadi artım və inflyasiyanın aşağı səviyyəsi
- B) tsikli tərəddüdlərin olmaması
- C) stabil iqtisadi artım və məşğulluğun yüksək səviyyəsi**
- D) məşğulluğun yüksək səviyyəsi və inflyasiyanın aşağı səviyyəsi
- E) dünya bazarında ekspansiya

157) Sual:Müasir iqtisadi nəzəriyyədə dövlətin iqtisadiyyata aktiv müdaxiləsinin əsas ideoloqu kim olub?

- A) M. Fridman
- B) D. M. Keyns**
- C) A. Marşall
- D) İ. Şumpeter
- E) P. Samuelson

158) Sual:Hansı elmi istiqamət dövlətin əsas məqsədini ticarətin həvəsləndirilməsi və daxili bazarın müdafiə edilməsində görürdü?

- A) burjua siyasi iqtisadı
- B) proletar siyasi iqtisadı**

- C) fiziokratlar
- D) marjinalistlər
- E) merkantilistlər

159) Sual:Bazar iqtisadiyyatının dövlətə xas olmayant funksiyanı göstərin:

- A) qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi
- B) bazarın mənfi tərəfinin kompensasiya edilməsi
- C) fiskal siyasətin həyata keçirilməsi
- D) bazar münasibətləri iştirakçılarının sosial qarantlarının təmin edilməsi
- E) işsizliyin azaldılmasına dair tədbirlərin həyata keçirilməsi

160) Sual:Dövlətin bazara birbaşa təsiri alətini göstərin:

- A) milliləşdirmə, özəlləşdirmə
- B) dövlət alışmaları
- C) məqsədli maliyyələşdirmə
- D) bütün sadalananlar
- E) sadalananlardan heç biri

161) Sual:İqtisadiyyatın bazar təşkilinin çatışmamazlıqlarından birini göstərin:

- A) ictimai nemətlərin istehsalını təmin etmir
- B) əmtəə - pul balanslaşdırılması
- C) azad qiymətqoyma
- D) subyektlərin iqtisadi bərabərliyi
- E) resursların bazar qanunlarına uyğun bölgüsü

162) Sual:Dövlət optimal qərar qəbul edə bilmir, çünki səmərəsizliyin daxili mənbələri haqqında məlumatlıdır. Bu mənbələrə aiddir:

- A) byurokratizm
- B) lobbirlənmə
- C) korrupsiya
- D) bütün yuxarıda göstərilənlər
- E) göstərilənlərin heç biri

163) Sual:Dövlətin iqtisadiyyata birbaşa təsir metoduna aid deyil:

- A) xüsusi biznesin məhdudiyəti
- B) indikativ planlaşdırma**
- C) dövlət sahibkarlığı
- D) qanunverici bazanın yaradılması
- E) bütün sadalanan metodlar aiddir

164) Sual:Dövlətin iqtisadiyyata dolaylı təsir metoduna aid deyil:

- A) dövlət sahibkarlığı**
- B) pul - kredit siyasəti
- C) indikativ planlaşdırma
- D) vergi siyasəti
- E) büdcə siyasəti

165) Sual:Dövlətin iqtisadiyyata təsirinin belə metodu yoxdur:

- A) iqtisadi
- B) inzibati
- C) hüquqi
- D) xarici iqtisadi**
- E) bütün sadalanan formalar mövcuddur

166) Sual:Dövlətin maksimal funksiyasına aiddir:

- A) gəlirlərin yenidən bölgüsü
- B) antiinflasiya siyasəti
- C) dünya bazarında milli mənafehlərin reallaşması
- D) bütün sadalananlar**
- E) sadalananlardan heç biri

167) Sual:Dövlətin minimal funksiyasına aid deyil:

- A) antitsiklik tənzimlənmə**

- B) antiinhisar tənziplənmə
- C) xarici effektlərin tənziplənməsi
- D) pul tədavülünün səmərəli təşkili
- E) ictimai nemət istehsalının təmin edilməsi

168) Sual:Bazarın uğursuzluqlarına aid deyil:

- A) xarici effektlərin mövcudluğu
- B) informasiya asimetriyası
- C) monolizm
- D) siyasi proseslərin qeyri - təkmilliyi
- E) ictimai nemətlərin istehsalının olmaması

169) Sual:Monetarist konsepsiyaya əsasən iqtisadiyyatın dövlət tənziplənməsində əsas hal nə hesab olunur?

- A) antitsiklik tənziplənmə
- B) məşğulluğun kəmiyyətinin artırılması
- C) səmərəli tələbin həvəsləndirilməsi
- D) xarici iqtisadi əlaqələrin həvəsləndirilməsi
- E) tədavüldə pul kütləsinə nəzarət

170) Sual: Reyqanomika iqtisadi siyasəti hansı iqtisadi məktəbin ideyaları əsasında yaradılıb?

- A) monetarist
- B) marjinalist
- C) keynsçi
- D) marksist
- E) merkantilist

171) Sual:Fiziokratların fikrincə, dövlətin funksiyasına aid deyil:

- A) ticarətin tənziplənməsi
- B) mülkiyyətin müdafiəsi
- C) ümumi təhsil
- D) ictimai xarakter daşıyan müəssisələrin saxlanması

E) bütün sadalananlar aiddir

172) Sual:Dövlətin gücünün əhalinin rifahında, müdafiə qüdrətində və dövlətə etibar etməyində kimi görürdü?

- A) Aristotel
- B) İbn Xəldun
- C) Konfutsi
- D) Makiavelli
- E) Platon

173) Sual:Hansı müasir modeldə ev təsərrüfatının səmərəli fəaliyyət göstərən təsərrüfatçılıq subyekti kimi təqdim edilmişdir?

- A) neoklassik modeldə
- B) institusional modeldə
- C) ənənəvi modeldə
- D) nuklear modeldə
- E) sadalanan modellərin heç birində

174) Sual:Hansı elmi konsepsiyada ailənin sosial davranışı daha ətraflı tədqiq edilmişdir?

- A) ailənin yeni iqtisadi nəzəriyyəsində
- B) funksionalist konsepsiyada
- C) mübadilə nəzəriyyəsində
- D) münaqişə nəzəriyyəsində
- E) sadalananlardan heç birində

175) Sual:Hansı elmi konsepsiyada ailəyə eyni marağa malik olan bütöv bir vahid kimi baxılır?

- A) ailənin yeni iqtisadi nəzəriyyəsində
- B) funksionalist konsepsiyada
- C) mübadilə nəzəriyyəsində
- D) münaqişə nəzəriyyəsində
- E) sadalananlardan heç birində

176) Sual:Hansı elmi konsepsiyada iddia edilir ki, ailə üzvlərinin maraqları fərqlənə bilər?

- A) ailənin yeni iqtisadi nəzəriyyəsində
- B) funksionalist konsepsiyada
- C) mübadilə nəzəriyyəsində
- D) münaqişələr nəzəriyyəsində**
- E) sadalananlardan heç birində

177) Sual:Q. Bekker və T. Şultsun "Ailənin yeni iqtisadi nəzəriyyəsi" nə vaxt yaranıb?

- A) XIX əsrin sonunda
- B) XX əsrin 20-ci illərində
- C) XX əsrin 50-60-cı illərində**
- D) XX əsrin 90-cı illərində
- E) XXI əsrin lap əvvəlində

178) Sual:İ. Baxofenin "Ana hüququ" kitabı hansı ildə nəşr edilib?

- A) 1850
- B) 1861**
- C) 1875
- D) 1889
- E) 1901

179) Sual:Ev təsərrüfatının öyrənilməsinin banisi kim hesab edilir?

- A) A. Smit
- B) Q. Qossen
- C) V. Pareto
- D) İ. Baxofen**
- E) K. Marks

180) Sual:Həyat fəaliyyəti sosial, iqtisadi və mənəvi ehtiyacların reallaşdırmasına yönəldilmiş insanların bilərəkdən qohumluq əlaqələri və məişətin ümumiliyi əsasında təşkil edilmiş kiçik qrupu necə adlanır?

- A) ailə**
- B) firma

- C) müəssisə
- D) cəmiyyət
- E) istehlakçılar

181) Sual:Ailə büdcəsinin xərclərinə aid deyildir:

- A) vergilər
- B) istehlak əmtəələrinə xərclər
- C) dövlət transfertləri
- D) kommunal xidmətlərin ödənişi
- E) ictimai təşkilatlara ödənişlər

182) Sual:Ailə budcəsinin gəlirlərinə daxil deyil:

- A) əməkhaqqı
- B) ictimai təşkilatlara ödənişlər**
- C) dövlət transfert ödənişləri
- D) sahibkarlıqdan gəlir
- E) mülkiyyətdən gəlirlər

183) Sual:Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- A) əmtəə və xidmətlərin dövrünü
- B) pul axınını
- C) resurslar axınını
- D) əmtəə axınını
- E) ailə büdcəsini**

184) Sual:Ev təsərrüfatının məqsədi:

- A) mənfəətin maksimumlaşdırılması
- B) faydalılığın maksimumlaşdırılması**
- C) rentanın maksimumlaşdırılması
- D) əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması
- E) iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması

185) Sual:İqtisadiyyat sahəsi üzrə Nobel mükafatının laureatı olan kimdir?

- A) Pol Samuelson
- B) Con Meynard Keynes
- C) Karl Marks
- D) Alfred Marşall
- E) Adam Smit

186) Sual:Hansı iqtisadi məktəb ilk dəfə kənd təsərrüfatında gəlirlərin təkrar istehsalı və bölgüsünü təhlil etmişdir?

- A) merkantilizm
- B) fiziokratlar**
- C) keynsçilik
- D) marksizm
- E) klassik siyasi iqtisad

187) Sual:əmək-dəyər nəzəriyyəsinin yaradılması iqtisad elminin hansı istiqaməti ilə bağlıdır?

- A) klassik istiqamət
- B) neoliberalizm
- C) marjinalizm
- D) marksizm
- E) keynsçilik

188) Sual:Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur:

- A) klassik siyasi iqtisad
- B) proletar siyasi iqtisad
- C) merkantilizm**
- D) keynsçilik
- E) fiziokratlar

189) Sual:P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünü fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- A) Smit, Marks, Keynes

- B) Smit, Rikardo, Marks
- C) Marks, Keyns, Marşall
- D) Keyns, Marks, Fridman
- E) Kene, Marşall, Fridman

190) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- A) sosial-institusionalizm, marjinalizm
- B) monetarizm, neoliberalizm**
- C) merkantilizm, monetarizm
- D) marksizm, merkantilizm
- E) keynsçilik, marjinalizm

191) Sual:İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- A) L.Valras, V.Pareto**
- B) K.Marks, F.Engels
- C) Ş.Furye, C.Sismondi
- D) U.Jevons, K.Menger
- E) A.Smit, D.Rikardo

192) Sual:Adları sadalanan alimlərdən kim marjinalizmin nümayəndəsidir:

- A) A. Smit, D. Rikardo
- B) K. Marks, F. Engels
- C) Ş. Furye, C. Sismondi
- D) U. Jevons, K. Menger**
- E) L. Erxard, M. Fridman

193) Sual:İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- A) K. Marks
- B) A. Marşall
- C) M. Fredman**
- D) L. Erxard

E) V. Pareto

194) Sual:Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

A) keynsçilik

B) neoklassik

C) institusional-sosioloji

D) marksizm

E) merkantilizm

195) Sual:Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

A) 1615-ci ildə

B) 1776-cı ildə

C) 1890-cı ildə

D) 1902-ci ildə

E) 1932-ci ildə

196) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

A) XIX əsrin ortalarında

B) XX əsrin 70-ci illərində

C) XX əsrin 30-cu illərində

D) XVII əsrdə

E) bizim dövrdə

197) Sual:Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

A) merkantilizm

B) keynsçilik

C) klassik siyasi iqtisad

D) fiziokratlar

E) neoliberalizm

198) Sual:Ticarət burjuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- A) merkantilizm
- B) fiziokratlar nəzəriyyəsi
- C) marjinalizm
- D) klassik siyasi iqtisad
- E) proletar siyasi iqtisadi

199) Sual:F. Kene görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- A) merkantilizmin
- B) fiziokratların**
- C) marjinalizmin
- D) keynsçiliyin
- E) neoliberalizmin

200) Sual:Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüsdür:

- A) A. Smit
- B) D. Rikardo
- C) P. Buaqilber
- D) A. Monkreyen**
- E) U. Petti

201) Sual:Fiziokrat nəzəriyyənin əsas banisi kimdir?

- A) A. Monkreyen
- B) F. Kene**
- C) U. Petti
- D) D. Rikardo
- E) P. Buaqilber

202) Sual:Azərbaycanda "Torpaq islahatı haqqında" Qanun nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 1992-ci ildə
- B) 1993-cü ildə
- C) 1994-cü ildə

D) 1995-ci ildə

E) 1996-cı ildə

203) Sual: Azərbaycanca "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında" Qanun nə vaxt qəbul edilmişdir?

A) 1992-ci ildə

B) 1993-cü ildə

C) 1994-cü ildə

D) 1995-ci ildə

E) 1996-cı ildə

204) Sual: Azərbaycan iqtisadiyyatında keçid dövrünün başlanğıc mərhələsi üçün səciyyəvi deyildi:

A) sürətli iqtisadi artım

B) mülkiyyət formalarının dəyişməsi

C) qiymətlərin liberallaşdırılması

D) institusional dəyişikliklər

E) torpaq islahatının keçirilməsi

205) Sual: XXI əsrin birinci onilliyində Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün səciyyəvi hal deyil:

A) yoxsulluğun səviyyəsinin azaldılması

B) xarici iqtisadi əlaqələrin zəifləməsi

C) dövlət büdcəsinin kəsirinin azalması

D) iqtisadiyyatda özəl sektorun genişlənməsi

E) iqtisadi artım

206) Sual: Müasir Azərbaycan iqtisadiyyatında hansı ildən başlayaraq iqtisadi artım müşahidə olunur?

A) 1990-cı ildən

B) 1993-cü ildən

C) 1996-cı ildən

D) 2000-ci ildən

E) 2003-cü ildən

207) Sual: Azərbaycan iqtisadiyyatında keçid dövrünün əsas məzmunu nədən ibarət idi?

- A) iqtisadi müstəqillik əldə edilməsi
- B) bazar münasibətlərinə keçid
- C) ümumdünya iqtisadi sisteminə daxil olma
- D) sadalananların hamısı**
- E) sadalananların heç biri

208) Sual: Azərbaycanda neçənci ildən ÜDM və ÜMM hesablanmasına keçilmişdir?

- A) 1986
- B) 1987
- C) 1988**
- D) 1989
- E) 1990

209) Sual: Sahələrin, istehsal növlərinin və ərazi komplekslərinin qarşılıqlı əlaqəli sistemi:

- A) milli iqtisadiyyat**
- B) sahələr kompleksinin məcmusu
- C) ərazi iqtisadiyyatı
- D) regional iqtisadiyyat
- E) bütün istehsal sahələrinin məcmusu

210) Sual: İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- A) mülkiyyətin subyektləridir
- B) mülkiyyətin obyektləridir**
- C) mülkiyyətin hüquqlarıdır
- D) mülkiyyətin funksiyalarıdır
- E) sadalananlardan heç biri deyildir

211) Sual: İri müəssisələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri üsul nədir:

- A) onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətə çevrilməsi**
- B) onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənləşdirilməsi

- C) onların xüsusu mülkiyyətə keçirilməsi
- D) onların kiçik müəssisələrə bölünməsi
- E) iri müəssisələri özəlləşdirmək lazım deyil.

212) Sual: Azərbaycanca dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- A) 1993-cü il
- B) 2001-ci il
- C) 1995-ci il
- D) 2003-cü il
- E) 1998- ci il

213) Sual: Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- A) dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi
- B) hərraclardan müəssisələrin satışı
- C) çek özəlləşdirməsi
- D) xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi**
- E) səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı

214) Sual: Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- A) transaksion
- B) hesabi
- C) buraxılmış imkanların xərcləri
- D) iqtisadi
- E) son hədd

215) Sual: Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- A) açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- B) xüsusi firmaların mülkiyyəti**
- C) kooperativlərin mülkiyyəti
- D) tam ortaqlıq mülkiyyəti
- E) qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

216) Sual:Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- A) turizm sahəsi
- B) ayaqqabı istehsalı
- C) avtomobil istehsalı
- D) elektrik enerjisi istehsalı**
- E) mənzil tikintisi

217) Sual:Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- A) dövlət
- B) ictimai
- C) xüsusi**
- D) bələdiyyə
- E) səhmdar

218) Sual:Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- A) xüsusi mülkiyyət;
- B) dövlət mülkiyyəti;
- C) bələdiyyə mülkiyyəti;**
- D) kollektiv mülkiyyət
- E) səhmdar mülkiyyəti

219) Sual:Hansı meyarə görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- A) təşkili formasına görə
- B) mülkiyyət formasına görə**
- C) sahə mənsubiyyətinə görə
- D) məhsulun xarakterinə görə
- E) kapitalın həcminə görə

220) Sual:Xüsusi mülkiyyət–aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- A) hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək
- B) hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- C) hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- D) hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncamvermə**
- E) hər hansı əmlakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi

221) Sual:İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- A) azad bazar iqtisadiyyatının
- B) inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- C) qarışıq iqtisadiyyatın
- D) keçid iqtisadiyyatının
- E) sadalananlardan heç birinin

222) Sual:Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- A) milliləşdirmə
- B) inventarlaşdırma
- C) özəlləşdirmə
- D) müsadirə
- E) spesifikləşdirmə

223) Sual:Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- A) milliləşdirmə
- B) inventarlaşdırma
- C) özəlləşdirmə
- D) müsadirə
- E) spesifikasiya

224) Sual:Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- A) dövlət mülkiyyəti
- B) səhmdar mülkiyyəti**
- C) xüsusi mülkiyyət

D) bələdiyyə mülkiyyəti

E) kooperativ mülkiyyət

225) Sual:Mülkiyyət iqtisadi anlayış kimi:

A) insanların əşyalara münasibətidir.

B) əşyanın özüdür

C) əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.

D) əşyanın icarəyə verilməsi

E) mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil

226) Sual:Mülkiyyət hüququ:

A) nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.

B) nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.

C) nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.

D) bütün sadalanan hüquqları

E) sadalanan hüquqlardan heç biri

227) Sual:İctimai secim nəzəriyyəsinin siyasi proseslərə yanasmasının xüsusiyyəti bundadır:

A) dövlət budcəsi vəsaitlərinin bölgüsü məsələsinə böyük diqqət yetirilir

B) fərdi maraq ictimai həyatın əsas təkanverici motivi kimi nəzərdən keçirilir

C) ictimai nemətlərin ayrı ayrı fərdlər arasında bölgüsü prosesi nəzərdən keçirilir

D) ictimai nemətlər istehsalının səmərəliliyi tədqiq olunur

E) doğru cavab yoxdur

228) Sual:Xüsusi maraqlar qrupu (Lobby) həyata keçirir:

A) ayrı ayrı fərdlərin üstünlükverimlərini üzə çıxarır

B) ictimai seçim

C) dövlət büdcəsinin yenidən bölgüsü məsələlərinə təsirini

D) fərdlər arasında rifahın bölgüsünü

E) xarici effektlərin tənzimlənməsini

229) Sual:İctimai secim nəzəriyyəsi kim tərəfindən yaradılıb?

- A) D. Byenken
- B) P. Samuelson
- C) L. Valras
- D) V. Pareto
- E) A. Piqu

230) Sual:Hansı nəzəriyyə görə siyasi sfera bazarın novlərdən biridir:

- A) ictimai seçim
- B) istehlakçı davranışı
- C) son hədd faydalılığı
- D) müqayisəli üstünlüklər
- E) izafi dəyər

231) Sual:İctimai seçim nəzəriyyəsi, bu nəzəriyyə öyrənir:

- A) istehlakçıların gəlirləri və üstünlükverimləri nəzərə alınmaqla tələbin formalaşmasını
- B) amil gəlirlərinin əldə olunması və bölgüsü prosesini
- C) firmaların davranış motivləri və prinsiplərini
- D) insanların dövlət idarələrindən öz mənafeləri üçün istifadə etdikləri üsulları
- E) gəlirlərin cəmiyyətdə yenidən bölgüsü metodları

232) Sual:Vətəndaşların, ilk növbədə əhalinin ən ağır maddi vəziyyətdə olanların inflyasiyadan, işsizlikdən müdafiəsinə yönəldilən siyasət:

- A) institusional siyasət
- B) sosial siyasət**
- C) monetar siyasət
- D) antiinflyasiya siyasəti
- E) fiskal siyasət

233) Sual:Dövlətin iqtisadiyyatın depresiya dövründə apardığı siyasət:

- A) antiinflyasiya siyasəti
- B) antitsiklik siyasət**

- C) sosial siyasət
- D) fiskal siyasət
- E) monetar siyasət

234) Sual:Aşağıda qeyd olunanlardan hansı iqtisadi siyasətin məqsədinə aid deyil?

- A) iqtisadi artım
- B) dövlət büdcəsinin kəsiri**
- C) milli valyutanın dayanıqlığı
- D) qiymətin stabilliyi
- E) məşğulluğun yüksək səviyyəsi

235) Sual:Dövlət tərəfindən iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesində öz məqsədlərinə nail olmaq üçün istifadə edilən strateji və taktiki tədbirlər:

- A) iqtisadi proqramlaşdırma
- B) dövlət planlaşdırılması
- C) dövlətin iqtisadi siyasəti**
- D) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
- E) iqtisadiyyatın sahə və regional quruluşu

236) Sual:İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- A) sahibkarlıq fəaliyyətinə
- B) xüsusi mülkiyyətçiliyə
- C) sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə**
- D) alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa
- E) xarici malların alqı- satqısına

237) Sual:Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- A) Con Stüart Mill
- B) Alfred Marşall**
- C) Karl Marks
- D) Con Meynard Keyns
- E) Adam Smit

238) Sual:İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- A) merkantilizm
- B) klassik siyasi iqtisad
- C) proletar siyasi iqtisadı**
- D) neoliberal istiqamət
- E) riyazi məktəb

239) Sual: Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- A) K. Marks
- B) A. Smit**
- C) A. Marşall
- D) J. Keyns
- E) D. Rikardo

240) Sual:İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- A) A. Marşall
- B) F. Kene
- C) K. Marks
- D) A. Smit**
- E) D. Rikardo

241) Sual:İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- A) merkantilistlər
- B) marksistlər
- C) sosial-utopistlər**
- D) neokeynsçilər
- E) fiziokratlar

242) Sual: İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

- A) neoklassik

- B) neokeynsçilik
- C) marjinalizm
- D) sosial-institusional**
- E) marksizm

243) Sual: İri iqtisadi sarsıntuların bazar iqtisadiyyatının qeyri-sabitliyiylə deyil, düzgün olmayan pul siyasətilə əmələ gəlməsi haqqındakı müddəa əsas ideyalardan birini ifadə edir.

- A) neokeynsçiliyin
- B) monetarizmin**
- C) marjinalizmin
- D) konvergeniya nəzəriyyəsinin
- E) klassik siyasi iqtisadın

244) Sual: Azərbaycanca ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- A) Əxlaqi-Nasirdə
- B) Xəmsədə
- C) Kitabı -Dədə Qorquda**
- D) Müqəddimədə
- E) heç birində

245) Sual: Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- A) fiziokratlar, marksizm, marjinalizm
- B) merkantilizm, marksizm, keynsçilik**
- C) marksizm, keynsçilik, monetarizm
- D) fiziokratlar, marksizm, keynsçilik
- E) merkantilizm, neoliberalizm, marjinalizm

246) Sual: Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- A) neoklassik
- B) neokeynsçilik**
- C) marjinal

D) sosial-institusional

E) neoliberalizm

247) Sual: Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

A) Platon, Aristotel

B) Konfutsi, Syun-Tszı

C) Varron, Seneka

D) Qay, Katon

E) İbn-Xaldun, Foma Akvinski

248) Sual: İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

A) fiziokratlar

B) marjinalistlər

C) merkantilistlər

D) neokeynsçilər

E) monetaristlər

249) Sual: Ekonomik termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

A) qədim Misirdə

B) qədim Babilistanda

C) qədim Çində

D) qədim Yunanıstanda

E) qədim Romada

250) Sual: Bu alimlərin baxışlarında merkantilizmdən klassik siyasi iqtisada keçid əks olunmuşdur.

A) A. Smit, D. Rikardo

B) U. Petti, P. Buaqılber

C) K. Marks, F. Engels

D) A. Monkriten, T. Mann

E) F. Kene, A. Türqo

251) Sual:Kim kapitalizmin inkişafının dinamik modelini yaratmışdır?

- A) Y. Şumpeter
- B) A. Marşall
- C) M. Fridman
- D) D. M. Keynes
- E) L. Valras

252) Sual:Yeni keynsçilərə aiddir.

- A) T. Veblen, D. Qelbreyt
- B) U. Mitçell, D. Kommons
- C) C. Robinson, A. Xansen
- D) M. Fridman, F. fon Xayek
- E) L. Erxard, L. fon Mizes

253) Sual:Bazar infrastrukturuna aiddir:

- A) banklar
- B) yarmarkalar
- C) valyuta bircaları
- D) reklam agentliyi
- E) sadalananların hamısı

254) Sual:Necə bazarın ən birinci tøyini idi?

- A) əmtəə-pul mübadiləsinin forması
- B) alıcıların məcmusu
- C) yer, harada ticarət həyata keçirilirdi
- D) satıcıların və alıcıların iqtisadi münasibətləri sistemi
- E) təsərrüfatçılıq subyektləri arasında ictimai əlaqələrin tipi

255) Sual:Bazar iqtisadiyyatının qərb modeli ilk dəfə harada və nə vaxt formalaşmağa başlanmışdır?

- A) e.ə. XXV əsrdə Qədim Misirdə
- B) e.ə. VI-V əsrlərdə Qədim Yunanıstanda

- C) I əsrdə Qədim Romada
- D) X əsrdə Fransada
- E) XV əsrdə İngiltərədə

256) Sual:Təsərrüfatçılığın bu formasında nemətlərin və xidmətlərin istehsalı onların satışı məqsədi ilə həyata keçirilir:

- A) natural təsərrüfat
- B) əmtəə təsərrüfatı**
- C) qarışıq iqtisadiyyat
- D) keçid iqtisadiyyatı
- E) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

257) Sual:Təsərrüfatçılığın bu formasında maddi nemətlər və xidmətlər şəxsi istehlak üçün istehsal edilir:

- A) natural təsərrüfat**
- B) əmtəə təsərrüfatı
- C) qarışıq iqtisadiyyat
- D) keçid iqtisadiyyatı
- E) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

258) Sual:Xidmətlər sahəsinin iqtisadiyyatın ayrıca bir sahəsinə çevrilməsi nə ilə nəticələndi?

- A) birinci ictimai əmək bölgüsü
- B) ikinci ictimai əmək bölgüsü
- C) üçüncü ictimai əmək bölgüsü
- D) dördüncü ictimai əmək bölgüsü**
- E) sadalananlardan heç biri

259) Sual:Ticarətin istehsaldan ayrılması bununla bağlıdır:

- A) birinci ictimai əmək bölgüsü ilə
- B) ikinci ictimai əmək bölgüsü ilə
- C) üçüncü ictimai əmək bölgüsü ilə**
- D) dördüncü ictimai əmək bölgüsü ilə
- E) sadalananlardan heç biri ilə bağlı deyil

260) Sual: Məhdudluğun və əkinçiliyin ayrılması belə adlanır:

- A) birinci ictimai əmək bölgüsü
- B) ikinci ictimai əmək bölgüsü
- C) üçüncü ictimai əmək bölgüsü
- D) dördüncü ictimai əmək bölgüsü
- E) sadalananların heç biri

261) Sual: İctimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- A) istehsalda istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- B) tələb və təklif tarazlaşdırılması
- C) rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq
- D) köhnəlmiş istehsalların bağlanması təsir etmək
- E) bütün göstərilənlərdən

262) Sual: Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- A) əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
- B) həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
- C) xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi
- D) əmtəələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənləşdirilməsi
- E) bazar iştirakçılarına zəruri informasiyaların çatdırılması

263) Sual: Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- A) əsas kapital
- B) dövriyyə kapitalı
- C) ticarət kapitalı
- D) sənaye kapitalı
- E) borc kapitalı

264) Sual: Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- A) ticarət

- B) sahibkarlıq fəaliyyəti
- C) əmtəə tədavülü
- D) ictimai təkrar istehsal
- E) əmtəə təsərrüfatı

265) Sual: Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- A) sadə və geniş
- B) natural-əşya və əmtəə**
- C) maddi və qeri-maddi
- D) istehsal və qeyri-istehsal
- E) doğru cavab yoxdur

266) Sual: Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- A) istehsalçıların təcrid olunması
- B) istehsalçıların müstəqilliyi
- C) istehsalçıların ixtisalaşması**
- D) ilkin kapital yığıcı
- E) iqtisadi mənafeələr

267) Sual: əmtəə istehsalının öz yüksək pilləsinə çatması nə ilə əlaqədardır.

- A) birinci ictimai əmək bölgüsü ilə
- B) ikinci ictimai əmək bölgüsü ilə
- C) üçüncü ictimai əmək bölgüsü ilə
- D) dövlət mülkiyyətinin yaranması ilə
- E) ilkin kapital yığıcı prosesini ilə**

268) Sual: Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- A) ictimai əmək bölgüsü
- B) istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
- C) muzzdlu əməyin üstünlüyü**
- D) əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi

E) insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması

269) Sual: Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- A) torpaq mülkiyyətinə
- B) istehsalçıların təcrid olunmasına
- C) əmək bölgüsünə
- D) xidmətlər istehsalına
- E) ixtisaslaşmaya

270) Sual: Sənətkarlığın formalaşması və sənətkarlıq sahələrinin meydana gəlməsi hansı ictimai əmək bölgüsünü yaradır?

- A) birinci ictimai əmək bölgüsünü
- B) ikinci iri ictimai əmək bölgüsünü**
- C) üçüncü iri ictimai əmək bölgüsünü
- D) dördüncü ictimai əmək bölgüsünü
- E) sadalanan heç biri

271) Sual: Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- A) təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
- B) mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
- C) sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq
- D) inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq
- E) bütün sadalananlar**

272) Sual: Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- A) çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması
- B) resurs və əmtənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- C) tələb və təklifin balansızlığı
- D) kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı
- E) azad rəqabətin olması**

273) Sual: Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- A) əmək bölgüsüdür
- B) maddi nemətlər və xidmətlərdir
- C) əmtəələrin və pulun hərəkətidir
- D) tələb və təklifin dəyişiklikləridir
- E) adları çəkilənlərdən heç biri

274) Sual:Hüquqi cəhətdən müstəqil şirkətlərin holding şirkəti tərəfindən maliyyə nəzarəti əsasında birləşməsi necə adlanır?

- A) konsern
- B) konqlomerat
- C) ortaqlıq
- D) səhmdar cəmiyyəti
- E) kooperativ

275) Sual:Ortaqlığın hansı növləri mövcuddur?

- A) tam ortaqlıq
- B) məhdud məsuliyyətli ortaqlıq
- C) qarışıq ortaqlıq (kommandit
- D) bütün sadalanan növlər mövcuddur**
- E) doğru cavab yoxdur

276) Sual: Firmaların hansı növləri açıq və qapalı firmalara bölünür?

- A) şəxsi müəssisələr
- B) dövlət müəssisələri
- C) ortaqlıqlar
- D) səhmdar cəmiyyətləri**
- E) kooperativlər

277) Sual:Firmanın kapitalının müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən müəssisələr üzrə bölgüsü necə adlanır?

- A) investisiyalar
- B) səhmləşdirmə
- C) şaxələndirmə**

- D) sahibkarlıq
- E) menecment

278) Sual:"Firma" və "müəssisə" anlayışları nə ilə fərqlənir?

- A) firmalar xidmətlər sahəsində, müəssisələr isə istehsal sferasında fəaliyyət göstərirlər
- B) müəssisə bir məhsul buraxan istehsalatdır, firmanın tərkibində isə müxtəlif məhsullar buraxan müəssisələr ola bilər**
- C) müəssisə firmadan daha böyük olur
- D) müəssisələr dövlət mülkiyyətində, firmalar isə xüsusi mülkiyyətdə olur
- E) bu anlayışlar arasında heç bir fərq yoxdur

279) Sual:Müəssisələri adətən hansı meyar əsasən iri, orta və kiçik müəssisələrə bölürlər?

- A) işləyənlərin sayına görə**
- B) qoyulmuş kapitalın həcminə görə
- C) alınan gəlirin həcminə görə
- D) müəssisənin tutduğu əraziyə görə
- E) sadalanan meyarlardan heç birinə görə

280) Sual:İqtisadiyyatın dövlət sektoru adətən hansı sahələrdə mövcuddur?

- A) çox böyük kapital qoyuluşları tələb edən sahələrdə
- B) aşağı gəlirli və ya ziyanla işləyən sahələrdə
- C) kapital qoyuluşlarının xərcinin çıxarılması müddəti böyük olan sahələrdə**
- D) strateji sahələrdə
- E) sadalanan bütün sahələrdə

281) Sual:Səhmdar şirkətlərinin əsas fərqi nədən ibarətdir?

- A) onlar böyük müəssisələrdir
- B) onlar dövlət mülkiyyət formalı firmalardır
- C) onlar öz kapitalını səhmlər buraxılması yolu ilə formalaşdırırlar**
- D) səhmdar şirkətlər həmişə effektiv işləyir
- E) səhmdar şirkətlər yalnız xalis bazar iqtisadiyyatı şəraitində fəaliyyət göstərirlər

282) Sual:Bazar təsərrüfatı subyektlərinin əsas qruplarına aid deyil:

- A) ev təsərrüfatları
- B) firmalar
- C) banklar
- D) dövlət
- E) ticarət müəssisələri

283) Sual:Bazar iqtisadiyyatının subyekti kimi dövlət hansı rolunu oynayır?

- A) istehlakçıdır
- B) istehsalçıdır
- C) resursların mülkiyyətçisidir
- D) iqtisadiyyatın tənzimlənməsini həyata keçirir
- E) bütün sadalananlar

284) Sual:Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- A) biznes
- B) komməriya
- C) sahibkarlıq
- D) marketinq
- E) menecment

285) Sual:Firmaların alijılıq tələbinin qabaqjadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi – bu:

- A) biznesdir
- B) sahibkarlıqdır
- C) marketinqdir
- D) menecmentdir
- E) komməriyadır

286) Sual:Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- A) biznes
- B) komməriya

- C) sahibkarlıq
- D) marketinq
- E) menecment

287) Sual:Dövlətin öz funksiyalarını həyata keçirməsi üçün zəruri pul fondları yaratmaq məqsədilə məcmu ictimai məhsulun bir hissəsinin bölgüsü, təkrar bölgüsü və istehlakı ilə əlaqədar iqtisadi münasibətlər sahəsi belə adlanır:

- A) dövlət tənzimləməsi
- B) iqtisadiyyatda dövlət sektoru
- C) iqtisadi siyasət
- D) dövlət maliyyəsi**
- E) doğru cavab yoxdur

288) Sual:Dövlətin bazar iqtisadiyyatını tənzimləməsinin səmərəliliyini təmin edən tələblərə aid deyil:

- A) milli spesifikasiyin nəzərə alınması
- B) əsasən iqtisadi tənzimləmə metodlarının tətbiq edilməsi
- C) bazar əlaqələrinin qırılmasına yol verməmək
- D) dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin müsbət və mənfi nəticələri üzərində nəzarət
- E) iqtisadiyyatda dövlət sektorunun olmaması**

289) Sual:Dövlətin ictimai istehsalı yönümlətmək prosesi belə adlanır:

- A) hüquqi tənzimləmə
- B) indikativ planlaşdırma**
- C) fiskal siyasət
- D) dövlət sahibkarlığı
- E) innovasiya siyasəti

290) Sual:Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- A) İqtisadi tənzimləyicilər bazar iqtisadiyyatının təbiətinə ən çox uyğun gəlir
- B) İnzibati tənzimləyicilər iqtisadi subyektlərin birbaşa dövlət orqanlarının qərarlarına tabe olması ilə bağlıdır
- C) Hüquqi tənzimləyicilər qanunvericilik bazasının yaradılmasına və qanunlara əməl olunması üzərində nəzarətə yönümlənir
- D) Dövlətin bazar iqtisadiyyatına birbaşa müdaxiləsi qeyri-mümkündür**

E) Dolayısı ilə müdaxilə dövlətin müəyyən iqtisadi siyasət aparmasını nəzərdə tutur

291) Sual: Milli maraqların dünya iqtisadiyyatında realizə olunmasına daxil deyil:

A) iş qüvvəsinin beynəlxalq miqrasiyası üzərində nəzarət

B) valyuta məzənnələrinə təsir

C) antiinflasiya siyasətinin aparılması

D) dövlətin müəyyən xarici ticarət siyasətinin aparılması

E) kapitalın beynəlxalq hərəkəti üzərində nəzarət

292) Sual: İqtisadiyyatın dövlət tənzimləməsi istiqamətlərinə aid deyil:

A) regional siyasət

B) sosial siyasət

C) institusional siyasət

D) xarici iqtisadi siyasət

E) sadalananların hamısı aiddir

293) Sual: Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

A) Xarici effektlərin tənzimlənməsini dövlət öz üzərinə götürür

B) Dövlət inhisarların yaranmasına həmişə və hər yerdə manne olmalıdır

C) Dövlət informasiyanın asimmetrikliliyini əmtəə və xidmətlərin keyfiyyəti üzərində nəzarət vasitəsi ilə zəiflədə bilir

D) Dövlətin antitsiklik siyasəti iqtisadiyyatda tsiklik artıb-azalmaların yumşaldılmasına yönümlənir

E) Dövlətin funksiyalarından biri gəlirlərin təkrar bölgüsüdür

294) Sual: Dövlətin əsas qollarına nə aid deyil?

A) Qanunvericilik orqanları

B) İcra orqanları

C) Məhkəmə sistemi

D) Sadalananların hamısı aiddir

E) Sadalananların heç biri aid deyil

295) Sual: Deyilənlərdən hansı doğru deyil?

- A) Dövlət millətin qalması və inkişafını təmin edən müəyyən funksiyaların yerinə yetirilməsinə tələbat nəticəsində yaranmışdır
- B) Dövlət cəmiyyətin iqtisadi və sosial inkişafının məhsuludur
- C) A.Smit hesab edirdi ki, dövlət iqtisadi proseslərə fəal müdaxilə etməlidir
- D) Monetaristlər hesab edirlər ki, dövlət öz xərclərini məhdudlaşdırmalıdır
- E) Dövlət öz fəaliyyətini özünün formalaşdırdığı hökumət vasitəsilə həyata keçirir

296) Sual:Düzgün olmayanını göstərin:

- A) bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsinin funksiyalarından biri pul tədavülünün tənzimlənməsidir
- B) dövlət gəlirinin yenidən bölgüsünü dövlət büdcəsi vasitəsi ilə həyata keçirir
- C) dövlət antitsiklik siyasəti böhran zamanı tələb, investisiya və məşğulluğu stimullaşdırmaqla həyata keçirir
- D) bazar iqtisadiyyatında dövlət mülkiyyətçi ola bilməz**
- E) bazar iqtisadiyyatında dövlət tənzimlənməsinin funksiyalarından biri regional siyasətin həyata keçirilməsidir

297) Sual:Aşağıdakılardan düz olmayanını göstərin:

- A) rəqabətin qorunması dövlətin bazar iqtisadiyyatında ən mühüm funksiyasıdır
- B) ekologiya ilə əlaqədar xarici effektlərin dövlət tənzimlənməsi müasir dünyada mühüm əhəmiyyətə malikdir
- C) dövlət tənzimlənməsinin neoliberal konsepsiyası keynsçi ilə müqayisədə daha səmərəlidir
- D) dövlət büdcəsində gəlir və xərclərin uyğunlaşdırılması məsələsini dövlət həll etməlidir
- E) bazar iqtisadiyyatında inhisarlaşma meyli mövcuddur

298) Sual:Keyninin dövlət tənzimlənməsi konsepsiyası hansı ölkənin hökumətinin hansı iqtisadi siyasətində daha dolğun tətbiq edilmişdir:

- A) F.Ruzveltin ABŞ-da
- B) M.Tetçerin Böyükbritaniyada
- C) R.Reyqanın ABŞ-da
- D) Q.Kollun Almaniyada
- E) U.Çerçilin Böyükbritaniyada

299) Sual:Doğru olmayanını göstərin:

- A) dövlət cəmiyyətin iqtisadi və sosial inkişafı nəticəsində yaranır
- B) dövlət cəmiyyətə kənardan zorla qəbul etdirilmiş qüvvədir**
- C) müxtəlif iqtisadi nəzəriyyələr dövlətin iqtisadiyyatda rolunu fərqli şəkildə müəyyənləşdirirlər

D) dövlət öz fəaliyyətini onun formalalaşdırdığı hökumət vasitəsi ilə həyata keçirir

E) bütün cavablar doğrudur

300) Sual:əhali gəlirlərinin yenidən bölgüsü dövlətin funksiyalarından hansına aiddir:

A) xarici effektlərin tənzimlənməsi

B) institusional funksiya

C) rəqabətli mühitin qorunması

D) iqtisadi stabilliyin qorunması

E) sosial funksiya

301) Sual:Qloballaşma şəraitində hansı meyil meydana gəlir?

A) iqtisadiyyatın tənzimlənməsi üzrə dövlətin funksiyalarının bir hissəsinin dövlətlərarası səviyyəyə köçürülməsi

B) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin zəifləməsi

C) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin güclənməsi

D) dövlətin sosial funksiyalarının güclənməsi

E) dövlətin sosial funksiyalarının zəifləməsi

302) Sual:Dövlətin institusional siyasəti nəzərdə tutmur:

A) makroiqtisadi stabilliyin təmin edilməsi

B) ətraf mühitin mühafizə edilməsi

C) ayrı-ayrı regionların iqtisadi inkişafındakı fərqlərin aradan qaldırılması

D) yaxşı investisiya mühitinin yaradılması

E) bütün adları çəkilən məqsədlər nəzərə alınır

303) Sual:Dövlətin sosial funksiyası nəzərdə tutmur:

A) sosial sahənin genişləndirilməsini

B) iqtisad elminin sosial - institusional istiqamətinin prinsipləri əsasında iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsini

C) əhalinin sosial müdafiə olunan tərkib hissəsinin genişləndirilməsini

D) sosial təminat xidmətlərinin keyfiyyət və kəmiyyətinin artırılmasını

E) bütün yuxarıda sadalananlar nəzərə alınır

304) Sual: Azərbaycan Respublikasının regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının I Dövlət Proqramı nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 2004-cü ildə
- B) 2007-ci ildə
- C) 2009-cu ildə
- D) 2011-ci ildə
- E) 2014-cü ildə

305) Sual: Hansı ildə Azərbaycanın ümumi daxili məhsulu ümumi daxili məhsulun keçid dövrünün başlanğıcına qədərki (1989-cu ildəki) səviyyəsini ötmüşdür?

- A) 2000-ci ildə
- B) 2002-ci ildə
- C) 2004-cü ildə**
- D) 2006-cı ildə
- E) 2008-ci ildə

306) Sual: Azərbaycandan ixracın strukturunda birinci yeri hansı ölkə tutur?

- A) Almaniya
- B) İtaliya**
- C) Türkiyə
- D) Rusiya
- E) Ukrayna

307) Sual: Azərbaycana idxalın strukturunda birinci yeri hansı ölkə tutur?

- A) Almaniya
- B) İtaliya
- C) Türkiyə
- D) Rusiya**
- E) Ukrayna

308) Sual: Azərbaycan Respublikasında "əsrin müqaviləsi" nə vaxt qüvvəyə minmişdir?

- A) 1993-cü ildə

- B) 1994-cü ildə
- C) 1995-ci ildə
- D) 1996-cı ildə
- E) 1997-ci ildə

309) Sual: Azərbaycanca "Antiinhisar fəaliyyəti haqqında" Qanun nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 1993-cü ildə
- B) 1995-ci ildə
- C) 1997-ci ildə
- D) 2000-ci ildə
- E) 2002-ci ildə

310) Sual: Azərbaycanca "Sosial sığorta haqqında" Qanun nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 1993-cü ildə
- B) 1995-ci ildə
- C) 1997-ci ildə
- D) 2000-ci ildə
- E) 2002-ci ildə

311) Sual: Azərbaycanca "Müəssisələr haqqında" Qanun nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 1992-ci ildə
- B) 1993-cü ildə
- C) 1994-cü ildə
- D) 1995-ci ildə
- E) 1996-cı ildə

312) Sual: İqtisadi sistemləri predmetyaradıcı meyarlar əsasında necə təsvir etmək olar?

- A) iqtisadiyyatda funksional əlaqələrin məcmusu kimi
- B) istehsal münasibətləri sistemi kimi
- C) təsisatların məcmusu kimi
- D) sadalananların hamısı düzgündür

E) doğru cavab yoxdur

313) Sual:İqtisadi nəzəriyyədə iqtisadi sistemlərin hansı meyarları mövcuddur?

A) predmetyaradıcı

B) sosial-iqtisadi

C) həcm və dinamika meyarları

D) sadalanan bütün meyarlar mövcuddur

E) iqtisadi nəzəriyyədə belə meyarlar yoxdur

314) Sual:Dəyişikliklər vəziyyətində, bir təsərrüfat tipindən digərinə keçid vəziyyətində olan iqtisadiyyat necə adlanır?

A) ənənəvi iqtisadiyyat

B) qarışıq iqtisadiyyat

C) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı

D) azad bazar iqtisadiyyatı

E) keçid iqtisadiyyatı

315) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti iqtisadi sistemləri sənayenin inkişaf səviyyəsi əsasında xarakterizə edir?

A) merkantilizm

B) klassik siyasi iqtisad

C) marjinalizm

D) keynsçilik

E) sosial-institusional istiqamət

316) Sual:Müxtəlif iqtisadi sistemləri istehsal ilə istehlak arasında əlaqənin xarakteri əsasında fərqləndirən kim olmuşdur?

A) A. Smit

B) K. Byuxer

C) C. Helbreyt

D) K. Marks

E) M. Fridman

317) Sual:İqtisadi sistemlərin xarakteristikasına formasiyalı yanaşmanın müəllifi kimdir?

- A) A. Smit
- B) K. Byuxer
- C) C. Helbreyt
- D) K. Marks**
- E) M. Fridman

318) Sual:İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır?

- A) istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- B) insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- C) dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə
- D) iqtisadi ziddiyyətlərlə
- E) istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə

319) Sual:Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- A) formasiya yanaşması
- B) istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri**
- C) iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
- D) iqtisadiyyatda ETT-nin rolu
- E) resurslara mülkiyyətin formaları

320) Sual:İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- A) resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemidir
- B) təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemidir
- C) işsizlik problemidir
- D) inflyasiya problemidir
- E) iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemidir

321) Sual:Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir?

- A) elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymətlə almaq olur.
- B) məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- C) bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatları heç vaxt kifayət qədər olmur.**

D) hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.

E) heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasını təmin edə bilməz

322) Sual:Bazar hökmüranlığı nədir?

A) firmanın alıcılar üzərində hökmüranlığı

B) rəqiblərin öz siyasətinə tabe edilməsi

C) bazar qiymətinə təsir etmək imkanı

D) tələb qanunu ilə hesablaşmamaq imkanı

E) tam rəqabət qabiliyyətlilik

323) Sual:Alıcını inhisarcı vəziyyəti neçə adlanır?

A) oliqopoliya

B) oliqopseniya

C) monopsoniya

D) inhisara rəqabət

E) diopoliyadır

324) Sual:əvəzləyicisi olmayan əmtənin sahədə yeganə istehsalçısı olarsa bu:

A) oliqopoliyadır

B) təkmil rəqabətli firmadır

C) monopsoniyadır

D) diopoliyadır

E) inhisardır

325) Sual:Natural inhisar formalarına aid deyildir:

A) təsadüfi forma

B) təbii forma

C) sabit forma

D) ümumi forma

E) adı çəkilənlərdən heç biri

326) Sual:Bazarda təkmil rəqabətin şərtləri o halda yerinə yetirilir ki, əgər:

- A) firmalar qiymətə təsir göstərirlər
- B) istehlakçılar bazar haqqında natamam informasiyaya malik olurlar
- C) firmalar bazar qiymətinə təsir göstərmirlər**
- D) bazara yeni firmaların daxil olması üçün baryerlər mövcud olur
- E) bütün sadalananların hamısının yeri var

327) Sual:Təkmil rəqabət bazarında fəaliyyət göstərən firma öz məhsulunun təklifini azalması səbəb olur:

- A) əmtəənin bazar qiymətinin azalmasına
- B) əmtəənin bazar qiymətinin yüksəlməsinə
- C) bazarda əmtəə qıtlığına
- D) bazara təsiri olmur**
- E) bazarda əmtəə artıqlığına

328) Sual:Hansı rəqabətin növü deyildir?

- A) funksional
- B) firmalararası
- C) sahədaxili
- D) firmadaxili**
- E) sahəarası

329) Sual:Təkmil rəqabət üçün sadalananlardan nə səciyyəvi deyildir?

- A) istehsal körtəbiiliyi, təsərrüfat riski
- B) cəmiyyətin təbəqələşməsinin qarşını alır**
- C) yüksək keyfiyyətli məhsul istehsalına nail olunur
- D) istehsalın qənaətli texnologiyaları istifadə olunur
- E) zəif istehsalçılar bazardan sıxışdırılıb çıxarırlar

330) Sual:Mütləq inhisar meydana gələ bilər, əgər:

- A) bazarda həcminə görə böyük inhisar firması fəaliyyət göstərsə
- B) inhisarın buraxdığı əmtəənin əvəzediciləri yoxdursa**

- C) inhisarçı firmanın əmtəəsi böyük tələbə malikdirsə
- D) inhisarçı firma tarazlı qiymətdən aşağı xərclərlə istehsal etirsə
- E) sadalanan hallardan heç birində

331) Sual:Haqsız rəqabətin əsas metodlarına aid deyil:

- A) rüşvət və şantajtmə
- B) iqtisadi, yaxud sənaye kəşfiyyatı
- C) istehlakçıların aldadılması
- D) saxta malların istehsalı
- E) satışdan sonrakı xidmət

332) Sual:Sağlam rəqabətin əsas metodlarına nəyin aid olmadığını göstərin:

- A) saxta malların istehsalı
- B) məhsulun keyfiyyətinin artması
- C) qiymətlərin aşağı düşməsi
- D) yeni əmtəə və xidmətlərin yaradılması və ETT nin nəticələrindən istifadə
- E) reklam

333) Sual:Təkmil rəqabət əlamətlərinə nə aid olmadığını göstərin:

- A) iştirakçıların qeyri, məhdud miqdarı
- B) yalnız sahədaxili rəqabətin olması
- C) rəqabətin hər bir iştirakçısının qərarlar qəbul etməsi sərbəstliyi
- D) rəqabətin hər bir iştirakçısında bazarın vəziyyəti haqqında tam informasiyanın olması
- E) əmtəələrin diferensiasiyasının olmaması

334) Sual:Azərbaycan Respublikasında Antiinhisar qanunvericiliyinə uyğun olaraq hansı müəssisələr inhisar hesab olunur?

- A) istehsalın 70% ni öz əlində cəmləşdirən müəssisə;
- B) satışın 20% ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə;
- C) satışın 50% ni öz əlində cəmləşdirən iki müəssisə;
- D) satışın 35 % ni unsiyası əlində cəmləşdirən bir müəssisə
- E) istehsalın 50% -ni öz əlində cəmləşdirən bir müəssisə

335) Sual:Təbii inhisar:

- A) əlverişli istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- B) əlverişsiz istehsal şəraitinə malik olan istehsalçı;
- C) nadir və sərbəst təkrar istehsal oluna bilməyən elementlərin sahibi olan istehsal
- D) istehsalın həcmi razılaşıran müəssisələr birliyi;
- E) rəqabət nəticəsində yaranan inhisar.

336) Sual:İnhisarın səciyyəvi xüsusiyyətlərinə aid deyildir?

- A) istehsalın əksər hissəsinin bir firmada təmərküzləşməsi
- B) bazar qiymətinə təsir göstərmək imkanı
- C) inhisar mənfəətini mənimsəmək
- D) digər firmaların bazara girişinə mane olmaq imkanlarının olması
- E) bütün resursların tam mobilliyi

337) Sual:İstehsal inhisarçılığı nədir?

- A) əmtəə və xidmətlərin əlverişli istehsal şəraitidir
- B) dövlət tərəfindən təmin edilən əmtəə satışına əlverişli şəraitdir
- C) müəyyən növ məhsul istehsalının əsas hissəsinin bir istehsalçının əlində cəmlənməsidir;
- D) istehsalçı müəssisələrin birləşməsidir;
- E) hansısa bir əmtəənin ancaq iri müəssisələrdə istehsal olunması

338) Sual:Rəqabət nədir?

- A) bazar təsərrufatı subyektləri arasında əmtəələrin istehsalı və realaşması ən yaxşı şərtləri uğrunda mübarizədir;
- B) eyni əmtəə istehsalçıları arasında mübarizədir;
- C) daha əlverişli qiymətli əmtəələrin alışına görə istehlakçılar arasında mübarizədir;
- D) müəssisələr arasında bəhsləşmədir;
- E) istehsalçılar və istehlakçılar arasında resurslar uğrunda mübarizədir

339) Sual:Rəqabətin hərfi mənası nədir?

- A) yaxşılaşdırma

- B) inkişaf
- C) əlverişli şərait
- D) toqquşma**
- E) bazar

340) Sual:Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- A) qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
- B) bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
- C) təcrübə topladıqja sahibkarlar qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşırlar**
- D) əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır
- E) əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır

341) Sual:İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir

- A) A. Smit
- B) İ. Bentam
- C) A. Kurno**
- D) A. Marşall
- E) H. Hossen

342) Sual: Qiymət əmtəənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərifı verən kimdir?

- A) K. Marks**
- B) A. Marşall
- C) C. Keyns
- D) F. Kene
- E) M. Fridmen

343) Sual:K. Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- A) müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında**
- B) tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
- C) istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- D) sahələrarası rəqabət nəticəsində

E) bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində

344) Sual:əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- A) istehsala vergilərin artması
- B) istehlakçıların gəlirlərinin artması
- C) resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
- D) qarşılıqlı tamamlanan əmtəəyə qiymətin enməsi
- E) əmtəə - əvəzedicisinin əmələ gəlməsi

345) Sual:Ev təsərrüfatının maddi bazasının yaradılması insan kapitalının formalaşmasının hansı mərhələsində baş verir?

- A) insan kapitalının yaranması mərhələsi
- B) insan kapitalının istehsalı mərhələsi
- C) insan kapitalının reallaşdırılması mərhələsi
- D) bütün sadalanan mərhələlərə aiddir
- E) sadalanan mərhələlərdən heç birinə aid deyil

346) Sual:Ailə sahibkarlığı insan kapitalının formalaşmasının hansı mərhələsinə aiddir?

- A) insan kapitalının yaranması mərhələsi
- B) insan kapitalının istehsalı mərhələsi
- C) insan kapitalının reallaşdırılması mərhələsi
- D) bütün sadalanan mərhələlərə aiddir
- E) sadalanan mərhələlərdən heç birinə aid deyil

347) Sual:Ev təsərrüfatının iqtisadi funksiyalarına aid deyil:

- A) resursların bölgüsü funksiyası
- B) istehlak funksiyası
- C) istehsal funksiyası
- D) bütün sadalananlar iqtisadi funksiyalara aiddir
- E) sadalananlardan heç biri iqtisadi funksiyalara aid deyil

348) Sual:Ev təsərrüfatının sosial funksiyalarına aid deyil:

- A) gəlirin ailə daxilində bölgüsü
- B) uşaqların doğulması
- C) uşaqların tərbiyəsi
- D) uşaqların saxlanması
- E) bütün sadalananlar ev təsərrüfatının sosial funksiyalarına aiddir

349) Sual:Bazar iqtisadiyyatında ev təsərrüfatının rolunun səciyyələrinə aid deyil:

- A) ev təsərrüfatı - əhalinin gəlirlərini formalaşdıran subyektidir
- B) ev təsərrüfatı gəlirlərdən istifadənin xarakterini müəyyən edir
- C) ev təsərrüfatı iqtisadiyyatda tənzimləyici funksiyasını yerinə yetirir
- D) ev təsərrüfatı - əmək resurslarının təkrar istehsalının əsas subyektidir
- E) ev təsərrüfatı əhalinin məşğulluğunun xarakterini, onun ictimai istehsal və ev əməyi arasında bölgüsünü müəyyən edir

350) Sual:Ev təsərrüfatının iqtisadi səciyyəsinə aid deyil:

- A) ev təsərrüfatının əmək qabiliyyətli üzvlərinin sayı
- B) ev təsərrüfatının üzvlərinin məşğulluğu
- C) ev təsərrüfatının üzvlərinin peşəkar hazırlığı
- D) fərdi əmək fəaliyyəti
- E) bütün sadalananlar aiddir

351) Sual:Ev təsərrüfatının əmlak səciyyələrinə aid deyil:

- A) evin xarakteri
- B) ev təsərrüfatının üzvlərinin təhsil səviyyəsi
- C) torpaq sahəsinin, bağın mövcud olub-olmaması
- D) maddi-məişət nemətləri ilə təmin olunma
- E) bütün sadalananlar ev təsərrüfatının əmlak xarakteristikalarına aiddir

352) Sual:Ev təsərrüfatlarını onların gəlirliliyi əsasında necə təsnif etmək olar?

- A) ev təsərrüfatının üzvlərinin ortalama gəliri üzrə
- B) öhdədə olanların sayına görə
- C) ev təsərrüfatının müstəqil dolanışıq vasitələri mənbəyinə malik olan üzvlərinin sayına görə

- D) əsas gəlir mənbələri üzrə
- E) bütün sadalanan təsnifatlar mümkündür

353) Sual: Ev təsərrüfatlarının demoqrafik təsnifatına aid deyil:

- A) ev təsərrüfatının harada yerləşməsi
- B) ev təsərrüfatının üzvlərinin sayı
- C) ev təsərrüfatının üzvlərinin yaşı
- D) ev təsərrüfatının üzvlərinin qohumluq dərəcəsi
- E) ev təsərrüfatının üzvlərinin milli tərkibi

354) Sual: İqtisadi vahid kimi ev təsərrüfatı üçün səciyyəvi əlamət hansıdır?

- A) hər bir ev təsərrüfatı, sanki bir insandan ibarət olduğu kimi, vahid qərar qəbul edir
- B) ev təsərrüfatları istehsal amillərinin tam səlahiyyətli sahibləridir və onların əmtəə və xidmətlərin istehsalçılarına satışı haqqında müstəqil qərarlar qəbul edirlər
- C) hər hansı ev təsərrüfatı, qərar qəbul edərkən, öz ehtiyaclarının maksimum təmin edilməsinə nail olmağa çalışır
- D) sadalananlar hamısı doğrudur
- E) sadalananlar hamısı səhvdir

355) Sual: "Ailə" və "ev təsərrüfatı" anlayışlarının fərqi nədən ibarətdir?

- A) ev təsərrüfatı bir neçə ailədən ibarət ola bilər
- B) ev təsərrüfatına ailə üzvləri ilə qohumluq əlaqələri olmayan şəxslər də daxil ola bilər
- C) ailəsi olmayan tənha insan ev təsərrüfatı hesab edilir
- D) sadalananlar hamısı doğrudur
- E) sadalananlar hamısı səhvdir

356) Sual: Ev təsərrüfatının hansı müasir modelində ayrılıqda götürülmüş ev təsərrüfatının konkret hədəfləri bütün sosial-iqtisadi və institusional mühitin təsirinə məruz qalır?

- A) neoklassik modeldə
- B) institusional modeldə
- C) ənənəvi modeldə
- D) nuklear modeldə

E) sadalanan modellərin heç birində

357) Sual:İqtisadiyyatda artıq istehsal böhranları hansı vaxtdan müşahidə olunmağa başlanmışdır?

- A) XVII əsrin ortalarından
- B) XVIII əsrin əvvəlindən
- C) XIX əsrin əvvəlindən
- D) XIX əsrin sonundan
- E) XX əsrin əvvəlindən

358) Sual:İqtisadi tsikllərin endogen səbəblərinə aid deyil:

- A) istehsalın strukturunda uyğunsuzluqlar
- B) pul tədavişinin pozulması
- C) investisiyaların çatışmazlığı
- D) kifayət etməyən istehlak
- E) yeni ərazilərin mənimsənilməsi

359) Sual:Vaxtaşırı olaraq əmtəələrin artıq istehsalı ilə bağlı tsikllər belə adlanır:

- A) ehtiyatlar tsiklləri
- B) tikinti tsiklləri
- C) investisiya tsiklləri
- D) uzun tsikllər
- E) sənaye tsiklləri

360) Sual:İqtisadi tsikllərin ekzogen səbəblərinə aid deyil:

- A) siyasi amillər
- B) investisiyaların çatışmazlığı
- C) əhəlinin miqrasiyası
- D) böyük elmi ixtiralar
- E) qıtlıqlar

361) Sual:Böyük ixtiraların səbəb olduğu tsiklləri bu şəxs kəşf etmişdir:

- A) S. Kuznets
- B) N. Kondratyev**
- C) K. Marks
- D) A. Juqlyar
- E) Y. Slutski

362) Sual:Həkimə yalnız katib-referent işini təklif edirlər. Bu şəxs işsizliyin hansı növünə aiddir?

- A) friksion
- B) tsiklik
- C) struktur**
- D) mövsümi
- E) işsiz deyil

363) Sual:əmək birjasında qeydiyyatda alınmış və tezliklə iş almağa ümid edən insan hansı kateqoriyaya aiddir?

- A) məşğul
- B) işsiz**
- C) iqtisadi qeyri-aktiv
- D) natamam məşğul
- E) əmək qabiliyyəti olmayan

364) Sual:Rusiya firması Azərbaycanda işləyir. Onun mənfəəti buraya daxil edilməlidir:

- A) Azərbaycanın ümumi milli məhsuluna və Rusiyanın ümumi daxili məhsuluna
- B) Azərbaycanın ümumi daxili məhsuluna və Rusiyanın ümumi milli məhsuluna
- C) Həm Azərbaycanın, həm də Rusiyanın ümumi daxili məhsuluna**
- D) Həm Azərbaycanın, həm də Rusiyanın ümumi milli məhsuluna
- E) onun gəliri heç yerə daxil edilməməlidir

365) Sual:Ümumi milli məhsul nədir?

- A) daxili və xarici bazarda realizə edilmiş bütün əmtəələrin məbləği
- B) ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəələrin məbləği
- C) ölkə ərazisində istehsal edilmiş bütün son məhsulların və xidmətlərin məbləği**

- D) milli şirkətlər tərəfindən istehsal edilmiş bütün son məhsulların və xidmətlərin məbləği
- E) ölkədə istehsal edilmiş bütün gəlirlərin cəmi

366) Sual:Ümumi daxili məhsul nədir?

- A) daxili və xarici bazarda realizə edilmiş bütün əmtəələrin məbləği
- B) ölkədə istehsal edilmiş bütün əmtəələrin məbləği
- C) ölkə ərazisində istehsal edilmiş bütün son məhsulların və xidmətlərin məbləği
- D) milli şirkətlər tərəfindən istehsal edilmiş bütün son məhsulların və xidmətlərin məbləği
- E) ölkədə istehsal edilmiş bütün gəlirlərin cəmi

367) Sual:Düzgün olmayan fikri tapın:

- A) iqtisadi artım həyat səviyyəsinin artmasına doğru aparır
- B) iqtisadi artım dünya bazarında ölkənin vəziyyətini yaxşılaşdırır
- C) iqtisadi artım təbii resursların artımına imkan yaradır
- D) iqtisadi artım təhsil səviyyəsini yüksəltmək üçün ilkin şərait yaradır
- E) iqtisadi artım ölkənin müdafiə qabiliyyətini artırmağa imkan yaradır

368) Sual:İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi artımın ən əhəmiyyətli səbəbi budur:

- A) iş vaxtı müddətinin artırılması
- B) istehsalda texnoloji təkmilləşdirmələr**
- C) tətbiq edilən kapitalın artırılması
- D) tətbiq edilən təbii resursların keyfiyyətinin yaxşılaşması
- E) istehsalatda məşğul əhəlinin sayının artırılması

369) Sual:Korporasiyaların mənfəəti bu kəmiyyətlərdən hansını hesablayarkən nəzərə alınır:

- A) gəlirlər üzrə ümumi milli məhsul**
- B) xərclər üzrə ümumi milli məhsul
- C) xalis milli məhsul
- D) sərəncamda qalan gəlir
- E) şəxsi gəlir

370) Sual:Xərclər üzrə hesablanmış ümumi milli məhsula bu kəmiyyətlərdən hansı daxil edilmir?

- A) ümumi investisiyalar
- B) ev təsərrüfatlarının əmtəələrin dəyərinin ödənişinə xərcləri
- C) dövlət satınalmaları
- D) idxal
- E) işçilərin əmək haqqı

371) Sual:Ümumi daxili məhsulun həcmi təyin edilərkən aşağıda sadalanan kəmiyyətlərdən hansı nəzərə alınmır?

- A) korporasiyaların mənfəəti
- B) dövlət satınalmaları
- C) dövlət transfertləri
- D) əmək haqqı
- E) kreditə alınmış kapital üçün faizlər

372) Sual:Sadalananlardan hansı ümumi milli məhsulun tərkibinə daxildir?

- A) ev sahibəsinin xidmətləri
- B) işlənmiş avtomobil alınması
- C) şirkətin səhmlərinin alınması
- D) kitab mağazasındakı yeni dərsliyin dəyəri
- E) əridilərək çuqun halına salınmış dəmir filizinin dəyəri

373) Sual:İqtisadi inkişafın əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- A) iqtisadi artımın sürəti
- B) urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- C) iqtisadiyyatın strukturası
- D) ətraf mühitin qorunması
- E) təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi

374) Sual:İqtisadi siyasətin belə növü yoxdur:

- A) institusional-hüquqi siyasət
- B) inhisarçılıq siyasəti

- C) sosial siyasət
- D) antisiklik siyasət
- E) xarici ticarət siyasəti

375) Sual:İqtisadi siyasətin obyektidir:

- A) pul tədavülü
- B) iqtisadiyyatın sahəvi strukturu
- C) rəqabət mühiti
- D) məşğulluq
- E) sadalananların hamısı

376) Sual:İqtisadi siyasətin subyektlərinə aid deyil:

- A) parlament
- B) hökumət
- C) həmkarlar ittifaqları
- D) sosial təminat**
- E) siyasi partiyalar

377) Sual:Dövlətin daxili qeyri-stabillik mənbələri var. Hansı bu mənbələrə aid deyil?

- A) bürokratiya
- B) lobbiçilik
- C) korrupsiya
- D) sadalanan hamısı**
- E) sadalanlardan heç biri

378) Sual:Dövlətin uğursuzluqlarının səbəbinə aid deyil:

- A) zəruri informasiya qərarlarının qəbul edilməsi məhdudiyəti
- B) siyasi proseslərin qeyri təkmilliyi
- C) bürokratiya üzərində nəzarətə məhdudiyət
- D) qeyri təkmil rəqabətin olması**
- E) bütün sadalananlar aiddir

379) Sual:İqtisadiyyatın tənzimlənməsi prosesində dövlətin qeyri səmərəli qərarlar qəbul etməsi imkanı hesab olunur:

- A) dövlətin "uğursuzluqları"
- B) lobbiçilik
- C) loqrollinq
- D) siyasi renta
- E) informasiyaların assimetrikliyi

380) Sual:İctimai seçim nəzəriyyəsi nə vaxt yaranmışdır:

- A) 1990 cı illərin əvvəllərində
- B) 1970 ci illərdə
- C) 1980 cı illərin sonunda
- D) 1950 ci illərdə
- E) 1960 cı illərin sonunda

381) Sual:Loqrollinq, bu:

- A) siyasi rentanın əldə edilməsi
- B) ictimai faydalılığın maksimumlaşdırılması
- C) ictimai marağın xüsusi maraqdan üstün olması
- D) səsvermədə səsrlərlə ticarət etmək**
- E) lobbiçilik

382) Sual:Siyasi proseslər yolu ilə siyasi institutlar vasitəsilə iqtisadi xeyrin əldə olunması:

- A) lobbiçilikdir
- B) loqrollinqdir
- C) siyasi rentadır
- D) differensial rentadır
- E) inhisar rentası

383) Sual:Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- A) elmi abstraksiya

- B) təhlil
- C) induksiya
- D) deduksiya
- E) riyazi modelləşdirmə

384) Sual:Elmin tədqiqat predmetini tədavüldən istehsala keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- A) utopik-sosialistlər
- B) fiziokratlar
- C) marjinalistlər
- D) keynsçilər
- E) merkantelistlər

385) Sual:Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- A) iqtisadi eksperimentdir
- B) elmi abstraksiyadır
- C) induksiya metodudur
- D) deduksiya metodudur
- E) məntiqi metoddur

386) Sual:Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda seçiyəvidir?

- A) subyektiv
- B) neopozitiv-empirik
- C) rasionalist
- D) dialektik-materialist
- E) bütün sadalanan yanaşmalar üçün

387) Sual:Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- A) sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir;
- B) alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;
- C) insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir.
- D) insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.

E) insanların ijtimai həyatında iqtisadiyyatın rolunu müəyyənləşdirir

388) Sual:Öyrənmə metodlarından ümumidən xüsusiyyə doğru hərəkəti əks etdirəni göstərin.

- A) iqtisadi eksperiment
- B) elmi abstraksiya
- C) induksiya metodu
- D) deduksiya metodu**
- E) məntiqi metod

389) Sual:Ümumiləşdirmə metodunun tətbiqinin nəticəsi nədən ibarətdir?

- A) iqtisadi modellər
- B) yekun nəticələrin və xarakteristikaların alınması**
- C) ayrı-ayrı iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi
- D) qrafiklərin qurulması
- E) əvvəlki təcrübənin öyrənilməsi

390) Sual:Hansı elmi metod ayrı-ayrı elementlərin vahid tam şəklində birləşdirilməsinə və onların qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsinə əsaslanır?

- A) elmi abstraksiya
- B) analiz
- C) induksiya
- D) deduksiya
- E) sintez**

391) Sual:Mikroiqtisadiyyat nöqtəyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemi ibarətdir:

- A) vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
- B) inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- C) resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən**
- D) qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən
- E) bütün sadalananlar düzdür

392) Sual:Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar – bu

- A) ümumi iqtisadi qanunlardır
- B) xüsusi iqtisadi qanunlardır
- C) spesifik iqtisadi qanunlardır
- D) iqtisadi kateqoriyalardır**
- E) iqtisadi modellər

393) Sual:Sivilizasiyanın təbii rəsonal qanunlarını kəşf etməyi məqsəd kimi qəbul edən elmi yanaşmanı göstərin:

- A) subyektiv
- B) empirik-neopozitiv
- C) rəsonalist**
- D) dialektik-materialist
- E) doğru cavab yoxdur

394) Sual:İqtisadi təhlilin obyektini kimi iqtisadi subyektin davranışını qəbul edən yanaşmanı göstərin:

- A) subyektiv**
- B) empirik-neopozitiv
- C) rəsonalist
- D) dialektik-materialist
- E) doğru cavab yoxdur

395) Sual: Millətin məhsuldar qüvvələri iqtisadi nəzəriyyənin predmetini kimi qəbul edən elmi istiqaməti göstərin:

- A) merkantelistlər
- B) fiziokratlar
- C) tarixi məktəb**
- D) klassik siyasi iqtisad
- E) proletar siyasi iqtisadi

396) Sual:İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- A) analiz metodudur
- B) iqtisadi eksperimentdir**
- C) statistik tədqiqat metodudur

- D) induksiya metodudur
- E) deduksiya metodudur

397) Sual:İqtisad elminin tarixi və məntiqi metodların ümumilyi belə bir müddəadan ibarətdir:

- A) iqtisadiyyat və cəmiyyətin inkişafı sadədən mürəkkəbə doğru gedir
- B) yalnız sabit təkrar olunan hadisələri öyrənmək zəruridir
- C) iqtisadi həyatın bütün hadisələrini öyrənmək zəruridir
- D) tədqiqatın statistik üsullarını istifadə etmək zəruridir
- E) bu metodlar arasında ümumi heç nə yoxdur

398) Sual:Elmi abstraksiya metodu ibarətdir:

- A) iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- B) iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- C) riyazi modellərin qurulmasından
- D) iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayırmaqdan
- E) iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından

399) Sual:Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- A) subyektiv
- B) neopozitiv-empirik
- C) rasionalist
- D) dialektik-materialist
- E) bütün sadalanan yanaşmalar üçün

400) Sual:Qarşıya qoyulmuş hədəflərə nail olmaq məqsədi ilə məhdud resurslardan istifadə barəsində qərarlar qəbul edilməsi prosesi belə adlanır:

- A) iqtisadi nemətlər
- B) iqtisadi tələbat
- C) iqtisadi maraqlar
- D) iqtisadi resurslar
- E) iqtisadi davranış

401) Sual:Nemətlərin yaradılması və insanların ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün mövcud imkanlar belə adlanır:

- A) istehsal texnologiyası
- B) iqtisadi tələbat
- C) iqtisadi maraqlar
- D) iqtisadi resurslar**
- E) doğru cavab yoxdur

402) Sual:Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalkı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- A) texnoloji münasibətlər
- B) sosial münasibətlər
- C) istehsal münasibətlər**
- D) istehsal imkanları
- E) məhsuldar qüvvələr

403) Sual:İstehsal vasitələrinin və istehmsal vasitələrini hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məcmu adlanır.

- A) məhsuldar qüvvələr**
- B) istehsal münasibətləri
- C) iqtisadi sistem
- D) istehsal üsulu
- E) əmək vasitələri

404) Sual:əgər ölkə özünün bütün maddi və əmək ehtiyatlarını istifadə edərsə, hər hansı məhsuldan çoxlu miqdarda:

- A) istehsal oluna bilməz
- B) mümkün ehtiyatları artırmaqla istehsal oluna bilər
- C) ehtiyatların yenidən bölgüsü ilə istehsal oluna bilər**
- D) vergilərin azalması ilə istehsal oluna bilər
- E) oluna bilər, əgər təbii resurslar kifayət qədərdir

405) Sual:əgər resursqoruyucu texnologiya tətbiq olunarsa onda istehsal imkanların əyrisi:

- A) daha qabarıq olar
- B) çökük olar**

- C) sola yerini dəyişər
- D) sağa yerini dəyişər**
- E) dəyişməz qalar

406) Sual:İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- A) o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür**
- B) o biri məhsulun istehsalı artır
- C) o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır
- D) o biri məhsulun istehsalı dayandırılır
- E) gəlirlər artır

407) Sual:Hansı xərclər alternativ adlanır?

- A) hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- B) rəqabət mübarizəsi və reklamlarla əlaqədar xərclər
- C) istehsalın genişləndirilməsilə əlaqədar xərclər
- D) resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyilə əlaqədar xərclər**
- E) sadalanan xərclərdən heç biri

408) Sual:Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ qiymətliliyi əks olunur:

- A) təqaüdün miqdarı
- B) təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı**
- C) orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
- D) tələbənin saxlanmasına valideynlərin çəkdiyi xərclər
- E) təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər

409) Sual:İstehsal imkanları əyrisinin iki məhsulun müxtəlif kombinasiyalarını göstərən hala uyğundur:

- A) əmək resurslarının tam istifadə olunması
- B) dəyişməz texnologiya və mövcud ehtiyatların tam istifadə edilməsi**
- C) tətbiq olunan ehtiyatların kəmiyyətinin artması
- D) maddi ehtiyatların tam istifadə olunması
- E) istifadə olunan resursların azalması

410) Sual:İstehsal imkanları əyrisi üzərində iqtisadi ehtiyatların tam istifadə olunmasının göstərən nöqdə yerləşir

- A) istehsal imkanları əyrisində yuxarda
- B) istehsal imkanları daxilində
- C) istehsal imkanları əyrisi üzərində
- D) sifirdan başqa
- E) düzqün cavab yoxdur

411) Sual:İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- A) mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
- B) istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- C) firmanın maksimum istehsal həcmi
- D) firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını
- E) müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi

412) Sual:İstehsalın şəxsi amili nədir?

- A) əmək vasitələri
- B) əmək predmeti
- C) istehsal vasitələri
- D) iş qüvvəsi**
- E) doğru cavab yoxdur

413) Sual:İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- A) əmək vasitəsi
- B) əmək predmeti
- C) istehsal amili
- D) texnologiya
- E) maddi nemət

414) Sual:Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi nədir?

- A) təsərrüfat fəaliyyəti

- B) içtimai təkrar istehsal
- C) maddi istehsal
- D) qeyri maddi istehsal
- E) doğru cavab yoxdur

415) Sual:Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti nədir?

- A) maddi nemət
- B) qeyri-maddi nemət
- C) xidmət
- D) iqtisadi ehtiyat
- E) iqtisadi mənafe

416) Sual:İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- A) istehsal münasibətləri ilə
- B) istehsal texnologiyası ilə**
- C) istehsalın təşkili ilə
- D) idarəetmə metodları ilə
- E) sadalananlardan heç biri

417) Sual:Məhdudluq budur:

- A) ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi
- B) iqtisadi resursların xarakteristikası
- C) insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya**
- D) inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi
- E) təkrar istehsalın xarakteristikası

418) Sual:İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- A) təbii**
- B) maddi
- C) maliyyə
- D) informasiya

E) resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir

419) Sual:Dünya təsərrüfat sistemini təmsil edən ölkələrin beynəlxalq əmtəə-pul, ticari-iqtisadi və maliyyə-kredit münasibətlərinin tarixən yaranmış sistemi belə adlanır:

- A) dünya təsərrüfat sistemi
- B) beynəlxalq əmək bölgüsü
- C) dünya valyuta sistemi
- D) dünya bazarı**
- E) böyük açıq iqtisadiyyat

420) Sual:Dünya təsərrüfat sisteminin formalaşmasının ən əhəmiyyətli amillərinə aid deyil:

- A) beynəlxalq əmək bölgüsü
- B) keçid iqtisadiyyatı ölkələrinin mövcudluğu**
- C) müstəmləkə sisteminin mövcudluğu
- D) transmilli korporasiyaların fəaliyyəti
- E) təsərrüfat həyatının beynəlmilləşməsi

421) Sual:Dünya təsərrüfat sisteminin struktur elementi deyil:

- A) dünya əmtəə və xidmətlər bazarı
- B) dünya kapital bazarı
- C) dünya iş qüvvəsi bazarı
- D) dünya valyuta sistemi
- E) bütün sadalananlar dünya təsərrüfat sisteminin struktur elementləridir**

422) Sual:Dünya təsərrüfat sisteminin subyektləri deyil:

- A) dövlətlər
- B) transmilli korporasiyalar
- C) beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar
- D) beynəlxalq hərbi bloklar**
- E) bütün sadalananlar dünya təsərrüfat sisteminin subyektləridir

423) Sual:Dövlətin daxili bazarı rəqiblərdən qorumağa və xarici bazarları ələ keçirməyə yönəldilmiş xarici siyasəti necə adlanır?

- A) proteksionizm
- B) liberalizm
- C) utilitarizm
- D) sentrizm
- E) eqlitarizm

424) Sual:Kapitalın beynəlxalq axınında kapitaldan istifadənin xarakteri üzrə hansı növlər fərqləndirilir?

- A) birbaşa investisiyalar və portfel investisiyaları
- B) borc və sahibkar investisiyaları**
- C) qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar
- D) özəl və dövlət investisiyaları
- E) ixrac və idxal investisiyaları

425) Sual:Kapitalın beynəlxalq axınında kapital yatırımı müddətləri üzrə hansı növlər fərqləndirilir?

- A) birbaşa investisiyalar və portfel investisiyaları
- B) ssuda və sahibkar investisiyaları
- C) qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar**
- D) özəl və dövlət investisiyaları
- E) ixrac və idxal investisiyaları

426) Sual:Kapitalın beynəlxalq axınında onun mənşəyinə görə hansı növlər fərqləndirilir?

- A) birbaşa investisiyalar və portfel investisiyaları
- B) ssuda və sahibkar investisiyaları
- C) qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar
- D) özəl və dövlət investisiyaları**
- E) ixrac və idxal investisiyaları

427) Sual:İşçi qüvvəsinin miqrasiyasının müsbət nəticələrinə aid deyil:

- A) xarici işçi qüvvəsindən istifadə edən ölkələrdə istehsal xərclərinin azalması
- B) işçi qüvvəsini qəbul edən ölkələrdə işsizlik səviyyəsinin artması**

- C) işçi qüvvəsinin tərk edib getdiyi ölkələrdə işsizlik səviyyəsinin düşməsi
- D) miqrantların peşəkar və mədəni səviyyəsinin artması
- E) miqrantların və onların ailə üzvlərinin gəlirlərinin səviyyəsinin artması

428) Sual:Müasir beynəlxalq əmək miqrasiyası üçün səciyyəvi deyil:

- A) miqrasiya müddətinin artması
- B) miqrantların ümumi sayında gənclərin payının artması
- C) inkişaf etmiş ölkələrdən inkişaf etməkdə olan ölkələrə miqrasiyanın artması
- D) inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında miqrasiyanın artması
- E) xarici işçi qüvvəsinin keyfiyyətinə tələblərin artması

429) Sual:İşçi qüvvəsinin miqrasiyasının mənfi nəticələrinə aid deyil:

- A) işçi qüvvəsinin tərk edib getdiyi ölkələrdə işsizlik səviyyəsinin düşməsi
- B) işçi qüvvəsini qəbul edən ölkələrdə işsizlik səviyyəsinin artması
- C) işçi qüvvəsinin tərk edib getdiyi ölkələrdə "beyin axını"
- D) işçi qüvvəsini qəbul edən ölkələrdə sosial problemlərin kəskinləşməsi
- E) bütün sadalananlar mənfi nəticələrə aiddir

430) Sual:Beynəlxalq əmək bazarının inkişafına imkan yaradan amillərə aid deyil:

- A) ucuz işçi qüvvəsindən istifadə etmək cəhdi
- B) ixtisaslı işçi qüvvəsi cəlb etmək cəhdi
- C) transmilli korporasiyaların fəaliyyəti
- D) müxtəlif ölkələrdə təhsil və ixtisaslaşma meyarlarında fərq
- E) nəqliyyat və rabitə vasitələrinin inkişafı

431) Sual:Xarici ticarətin tənzimlənməsi vasitələrinə aid deyil:

- A) gömrük tarifi
- B) gömrük kvotası
- C) valyuta məzənnəsi
- D) lisenziya sistemi
- E) texniki standartlar və normalar

432) Sual:Dövlətin daxili bazarı xarici kapital, əmtəə və işçi qüvvəsi üçün açıq etməyi hədəfləyən xarici siyasəti necə adlanır?

- A) proteksionizm
- B) liberalizm**
- C) eqalitarizm
- D) utilitarizm
- E) sentrizm

433) Sual:Transaksiya xərclərinin belə növü yoxdur:

- A) informasiya axtarışı ilə bağlı xərclər
- B) danışıqlar aparılması ilə bağlı xərclər
- C) mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası və müdafiəsi ilə bağlı xərclər
- D) opportunist davranışla bağlı xərclər
- E) sadalanan bütün xərclərə transaksiya xərclərinə aiddir**

434) Sual:Qaydalardan və normalardan istifadə edərək, iqtisadi və başqa məsələlərin həllinə yönəldilmiş fəaliyyəti həyata keçirən subyektlər belə adlanır:

- A) təşkilatlar**
- B) institutlar
- C) kateqoriyalar
- D) nemətlər
- E) doğru cavab yoxdur

435) Sual:Formal və qeyri-formal qaydalar və normalar sistemi, həmçinin onlara riayət edilməsinə nəzarət mexanizmləri belə adlanır:

- A) iqtisadi qanunlar
- B) iqtisadi kateqoriyalar
- C) institutlar**
- D) təşkilatlar
- E) firmalar

436) Sual:Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin II proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- A) 1993-cü il
- B) 2000-ci il**
- C) 1995-ci il
- D) 2003-cü il
- E) 1998- ci il

437) Sual:Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- A) qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə
- B) avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə**
- C) tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- D) müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə
- E) bütün göstərilənlər tansaksion xərclərə aiddir

438) Sual: İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- A) marksizm
- B) neokeynsçi
- C) neolibereal
- D) monetarist
- E) sosial-institusional**

439) Sual:Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- A) özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması
- B) fond bazarının yaradılması
- C) iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü
- D) özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilmə
- E) bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir

440) Sual:Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- A) kooperativ mülkiyyət
- B) tam yoldaşlıq mülkiyyəti
- C) məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti

D) səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

E) bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil

441) Sual:Səhmdar mülkiyyətinin kontinental modelində sabit səhmdarların əlində cəmlənmişdir

A) səhmlərin 70-80%-i

B) səhmlərin 50%-ə yaxını

C) səhmlərin 20-30%-i

D) səhmlərin 5-10%-i

E) bu model üçün sabit səhmdarların olması səciyyəvi deyildir

442) Sual:Xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

A) ev təsərrüfatlarının əmlakı

B) şəxsi yığımlar

C) leqal xüsusi müəssisələr

D) qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

E) bütün sadalananlar aiddir

443) Sual:Mülkiyyət hüquqlarının spesifikləşdirilməsi nəyi bildirir?

A) bu hüquqların digər şəxsə verilməsi

B) bu hüquqların dəqiq müəyyənləşdirilməsi

C) bu hüquqların ləğv edilməsini

D) mülkiyyətin formalarının dəyişdirilməsini

E) sadalananlardan heç biri

444) Sual:Mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsinə mülkiyyət münasibətləri şərtlənmişdir:

A) təsərrüfatçılığın üstün üsulu ilə

B) istehsalın inkişaf səviyyəsilə

C) resursların nadirliyi ilə

D) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsilə

E) bütün sadalananlarla

445) Sual:Xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- A) müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
- B) xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
- C) xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
- D) istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı**
- E) bütün sadalananlar aiddir

446) Sual:Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- A) pərakəndə ticarət
- B) kənd təsərrüfatı**
- C) avtomobil istehsalı
- D) kömür hasilatı sənayesi
- E) ictimai iaşə

447) Sual:İcarədarın hüquqlarına aiddir:

- A) icarəyə götürülmüş əmlaka sahibolma;
- B) icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;**
- C) icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;
- D) sadalanan hamısı
- E) sadalananların heç biri

448) Sual:Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- A) ekoloji təhlükəsizlik
- B) tarixi abidələrin mühafizəsi
- C) təhsil
- D) fundamental elm
- E) bank sahəsi**

449) Sual:K.Marksın fikrincə, ictimai istehsalın xarakteri müəyyən edilir:

- A) istehsal vasitələri üzərində mülkiyyətin münasibətlərilə**
- B) istehlak şeyləri üzərində mülkiyyət münasibətlərilə

- C) mülkiyyət anlayışının hüquqi məzmunu ilə
- D) mülkiyyət anlayışının iqtisadi məzmunu ilə
- E) mülkiyyətdən asılı deyildir

450) Sual:əmtənin bazar dəyəri əks etdirir:

- A) konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəyə tələb və təklifin nisbəti
- B) bu əmtənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
- C) bu əmtənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu
- D) əmtənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti
- E) əmtənin bu və ya digər insan tələbatını ödəmə qabiliyyəti

451) Sual:əmtənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- A) onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- B) onun istehsal şərtlərilə**
- C) əmtənin nadirliyi ilə
- D) əmtənin faydalılığı ilə
- E) bazarda əmtənin miqdarı ilə

452) Sual:əmtəni yaradan əməyi mücərrəd və konkret əməyə bölən kim olub?

- A) K. Menqer
- B) A. Smit
- C) D. Rikardo
- D) A. Marşall
- E) K. Marks

453) Sual:əmtənin satıcısını ilk növbədə həmin əmtənin hansı xüsusiyyəti maraqlandırır?

- A) İctimai-zəruri dəyəri
- B) İstehlak dəyəri
- C) Mübadilə dəyəri
- D) Bazar qiyməti
- E) Əmtənin qiymətliliyi

454) Sual:əmtənin alıcısını ilk növbədə həmin əmtənin hansı xüsusiyyəti maraqlandırır?

- A) İctimai-zəruri dəyəri
- B) İstehlak dəyəri**
- C) Mübadilə dəyəri
- D) Bazar qiyməti
- E) Əmtənin qiymətliliyi

455) Sual:Xidmətin əmtəə kimi spesifikasiyası nədən ibarətdir?

- A) xidmət maddi formaya malik deyil
- B) xidmətin istehlak dəyəri əməyin faydalı effektindən ibarətdir
- C) xidmət yalnız onun istehsal edildiyi anda sərf oluna bilər
- D) sadalananların hamısı**
- E) sadalananların heç biri

456) Sual: əgər iqtisadi nemət mübadilə üçün nəzərdə tutulmuşdursa, onun xarakteristikalarından asılı olmayaraq əmtəə olur sözləri kimə aiddir?

- A) K. Menqerə**
- B) A. Smitə
- C) D. Rikardoya
- D) A. Marşalla
- E) K. Marksa

457) Sual:Doğru olmayanı tapın:

- A) istehsal dəyəri kimi reallaşana qədər əmtəə mübadilə dəyəri kimi reallaşmalıdır
- B) istehlakçını daha çox istehlak dəyəri, istehsalçını isə mübadilə dəyəri maraqlandırır
- C) müxtəlif əmtəələr mübadilə dəyəri kimi müqaisə oluna bilər, istehlak dəyəri kimi isə müqaisə olunmazdır
- D) mübadilə dəyəri konkret əməklə, istehlak dəyəri isə abstrakt əməklə yaradılır**
- E) əmtəə mübadilə üçün istehsal olunmuş əmək məhsuludur

458) Sual:Doğru olmayanı göstərin:

- A) xidmətlərin istehlak dəyərinin maddi forması mövcud deyil

- B) xidmət yalnız onun istehsalı zamanı istehlak oluna bilər
- C) xidmətləri yığmaq olar
- D) xidmətlər əmtəə kimi çıxış edə bilər
- E) xidmətin istehlak dəyəri-əməyin faydalı effektidir

459) Sual:Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- A) ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- B) ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi
- C) ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi
- D) içtimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi
- E) bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir

460) Sual:Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- A) istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- B) əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
- C) əmtəə istehsalçılarının diferensiasiyası
- D) sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil
- E) bütün sadalananlar dəyər qanununun funksiyalarıdır

461) Sual:Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- A) pul aqreqatlarının cəmini;
- B) pulun funksiyalarını;
- C) tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını
- D) tədavüldən çıxan pul kütləsini
- E) pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları

462) Sual:Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- A) dəyər ölçüsü
- B) tədavül vasitəsi
- C) yığım vasitəsi
- D) dünya pulu

E) tədiyyə vasitəsi

463) Sual: əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin və maddi resurslardan səmərəli istifadənin stimulu:

A) əmtəənin istehlak dəyəridir

B) əmtəənin bazar dəyəridir

C) əmtəənin nadirliyidir

D) əmtəənin ictimai dəyəridir

E) əmtəənin mübadilə dəyəridir

464) Sual: Natural təsərrüfatından fərqli olaraq əmtəə təsərrüfatda əmək məhsulları:

A) istehlak dəyərinə malik olmur

B) ictimai istehlak dəyərinə malik olur

C) təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi deyil

D) istehsalçıların özü üçün istehlak dəyərinə malik olur

E) əmtəə təsərrüfatındakı əmək məhsullarından heç nə ilə fərqlənmir

465) Sual: Smit paradoksu adlanan paradoks əmtəənin hansı xassəsinə əsaslanır?

A) faydalılıq

B) nadirlik

C) mübadilə dəyəri

D) istehlak dəyəri

E) sadalananlardan heç biri

466) Sual: Kağız pulun qızıla dönərliliyinin ləğvi adlanır:

A) pulun denominasiyası

B) devalvasiya

C) inflyasiya

D) qızılın demonetizasiyası

E) pulun likvidliyi

467) Sual: Tam dəyərli pullar:

- A) kağız pullardır
- B) qızıl və gümüş sikkələrdir**
- C) veksellər və çeklərdir
- D) elektron pullardır
- E) sadalananlardan heç biri deyildir

468) Sual:Kredit pullarına nə aid deyildir?

- A) veksellər
- B) banknotlar
- C) çeklər
- D) depozlarda olan pullar
- E) kağız pullar**

469) Sual:Tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını bu formulla müəyyən etmək olar:

- A) $M = V - P \times Q$
- B) $V = P + Q : M$
- C) $M = P \times V - Q$
- D) $M = P \times Q : V$**
- E) $P = M \times V : Q$

470) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin sosial-institusional istiqaməti nə vaxt yaranmışdır?

- A) XIX əsrin əvvəlində
- B) XIX əsrin ortalarında
- C) XIX əsrin sonunda
- D) XX əsrin əvvəlində**
- E) XX əsrin sonunda

471) Sual:Müasir iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti insana və sosial problemlərə böyük diqqətlə səciyyələnir?

- A) neokeynsçilik
- B) neoinstitusionalizm**
- C) monetarizm

- D) neoliberalizm
- E) marksizm

472) Sual: Postsənaye cəmiyyəti nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- A) D. Kommons
- B) A. Marşall
- C) D. Helbreyt**
- D) L. Erhard
- E) V. Pareto

473) Sual: R. Harrod və E. Hansen hansı elmi istiqamətin nümayəndələridir?

- A) neokeynsçilik**
- B) neoinstitusionalizm
- C) monetarizm
- D) neoliberalizm
- E) marksizm

474) Sual: Sosial yönümlü bazar təsərrüfatı nəzəriyyəsini kim yaratmışdır?

- A) M. Fridman
- B) L. Erhard**
- C) D. Robinson
- D) T. Veblen
- E) C. Keyns

475) Sual: T. Veblen və U. Mitçell iqtisadi nəzəriyyədə hansı istiqamətin nümayəndələridir?

- A) keynsçilik
- B) sosial-institusional**
- C) marksizm
- D) monetarizm
- E) neoliberalizm

476) Sual:İqtisadi nəzəriyyədə müasir makroiqtisadi analizin əsaslarını yaradan kim olmuşdur?

- A) M. Fridman
- B) L. Erhard
- C) D. Robinson
- D) T. Veblen
- E) C. Keynes**

477) Sual:İnhisarçı rəqabət nəzəriyyəsini kim yaratmışdır?

- A) A. Marşall
- B) C. Keynes
- C) M. Fridman
- D) E. Çemberlin**
- E) A. Piqu

478) Sual:Hansı alim öz nəzəriyyəsində klassik və marjinalist yanaşmaları birləşdirmişdir?

- A) D. Klark
- B) A. Marşall**
- C) D. Rikardo
- D) L. Valras
- E) K. Menger

479) Sual:Torpaq rentası nəzəriyyəsini kim yaratmışdır?

- A) A. Monkreyen
- B) A. Smit
- C) D. Rikardo**
- D) T. Men
- E) F. Kene

480) Sual: əmək sərvətin atası, torpaq isə onun anasıdır ifadəsinin müəllifi kimdir?

- A) U. Petti**
- B) A. Smit

- C) D. Rikardo
- D) T. Men
- E) F. Kene

481) Sual: Ekonomia (iqtisadiyyat) termini qədim yunan dilindən tərcümədə nəyi ifadə edir?

- A) maliyyə
- B) əmtəə istehsalı
- C) təsərrüfat fəaliyyəti
- D) ticarət
- E) ev təsərrüfatının idarə edilməsi qaydaları

482) Sual: Aristotel ekonomika (iqtisadiyyat) termini ilə nəyi ifadə edirdi?

- A) həyat üçün zəruri olan nemətlərin istehsalı
- B) cəmiyyətin sinfi bölgüsü
- C) iqtisadi fəaliyyət
- D) pul yığımı, mənfəət əldə edilməsi
- E) təbiətin qanunları

483) Sual: Aristotel xrematistika termini ilə nəyi ifadə edirdi?

- A) həyat üçün zəruri olan nemətlərin istehsalı
- B) cəmiyyətin sinfi bölgüsü
- C) iqtisadi fəaliyyət
- D) pul yığımı, mənfəət əldə edilməsi
- E) təbiətin qanunları

484) Sual: Qədim dövrlərdə sərvətin iki formasını – iqtisadiyyat ı və xrematistika nı fərqləndirən alim kim olmuşdur?

- A) Ksenofont
- B) Aristotel
- C) Seneka
- D) Konfutsi
- E) Platon

485) Sual:Neoliberalizmin əsas nümayəndələri kimlərdir:

- A) L. fon Mizes, F. fon Hayek
- B) T. Veblen, D. Helbreyt
- C) K. Marks, F. Engels
- D) U. Mitçell, D. Kommons
- E) D. Robinson, A. Hansen

486) Sual: Məşğulluğun, faizin və pulun ümumi nəzəriyyəsi kitabının müəllifi kimdir?

- A) A. Smit
- B) A. Marşall
- C) D. Rikardo
- D) M. Fridman
- E) C. Keyns

487) Sual:Özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi metodlarına aid deyil:

- A) dövlət müəssisələrinin səhmləşdirilməsi
- B) dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz olaraq şəxsi mülkiyyətə verilməsi
- C) dövlət mülkiyyətinin hərraclarda satışı
- D) özəlləşdirmə çeklərinin (vauçerlərin) buraxılışı
- E) kooperativlərin yaradılması

488) Sual:Bu şərtlərdən hansı xüsusi mülkiyyətin inkişafının əsas şərtlərinə aid deyil?

- A) sahibkar fəaliyyətinin azadlığı
- B) xüsusi mülkiyyətin qanunla zəmanət verilmiş təhlükəsizliyi
- C) şəxsi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
- D) şəxsi müqavilələrin icrasına qanunla zəmanət verilməsi
- E) dövlət mülkiyyətinin yoxluğu

489) Sual:Mülkiyyətin hansı növü makroiqtisadi tənzimləməni həyata keçirməyə, milli iqtisadiyyatın strukturunu optimallaşdırmağa imkan verir?

- A) dövlət mülkiyyəti

- B) səhmdar mülkiyyət
- C) xüsusi mülkiyyət
- D) bələdiyyə mülkiyyəti
- E) kooperasiya mülkiyyəti

490) Sual:Nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququ belə adlanır:

- A) mənimsəmə hüququ
- B) özgəninkiləşdirmə hüququ
- C) istifadə hüququ
- D) sahiblik hüququ**
- E) sərəncam hüququ

491) Sual:Mülkiyyət hüququnun sahibi tərəfindən həmin hüququn başqa şəxsə verilməsi belə adlanır:

- A) mənimsəmə
- B) özgəninkiləşdirmə**
- C) sahiblik
- D) istifadə
- E) sərəncam

492) Sual:Hansı iqtisadi proses nəticəsində müəyyən insan müəyyən şey və ya nemət üzərində müstəsna hüquq əldə edir?

- A) mənimsəmə**
- B) özgəninkiləşdirmə
- C) sahiblik
- D) istifadə
- E) sərəncam

493) Sual:Mülkiyyət obyektinin faktiki tətbiqi vaxtı həmin mülkiyyətin təyinatından asılı olaraq hansı hüquq həyata keçirilir?

- A) mənimsəmə hüququ
- B) özgəninkiləşdirmə hüququ
- C) istifadə hüququ**
- D) sahiblik hüququ

E) sərəncam hüququ

494) Sual:Mülkiyyət obyektinin fəaliyyəti haqqında qərarlar qəbul edilərkən həmin mülkiyyətin sahibi və ya başqa şəxs tərəfindən hansı hüquq həyata keçirilir?

A) mənimsəmə hüququ

B) özgəninkiləşdirmə hüququ

C) istifadə hüququ

D) sahiblik hüququ

E) sərəncam hüququ

495) Sual:Hansı iqtisadi sistemdə mülkiyyət münasibətlərinin dəyişikliyi həlledici əhəmiyyətə malikdir?

A) inzibati-amirlik iqtisadiyyatında

B) azad bazar iqtisadiyyatında

C) qarışıq iqtisadiyyatda

D) keçid iqtisadiyyatında

E) ənənəvi iqtisadiyyatda

496) Sual:Təsisatlar iqtisadiyyatda hansı funksiyaları yerinə yetirirlər?

A) koordinasiya və bölgü funksiyalarını

B) stimullaşdırma və tənzimləmə funksiyalarını

C) informasiya və əlaqələndirmə funksiyalarını

D) stimullaşdırma və bölgü funksiyalarını

E) təsisatlar iqtisadiyyatda heç bir funksiya yerinə yetirmir

497) Sual: əgər mülkiyyət hüquqları aydın müəyyən edilmişdirsə və transaksiya xərcləri sifıra bərabərdirsə, onda resursların yerləşdirilməsi mülkiyyət hüquqlarının bölgüsündə dəyişikliklərdən asılı olmayaraq dəyişməz və effektiv qalacaq . Bu hökm necə adlanır?

A) tələb qanunu

B) Kouz teoremi

C) Pareto optimumu

D) Pozner qaydası

E) Ouken qanunu

498) Sual: Opportunist davranışla bağlı transaksiya xərcləri nə ilə şərtlənir?

- A) informasiyanın əldə edilməsi və emalı ilə bağlı xərclərlə
- B) Mübadiləyə daxil olan əmtəə və xidmətlərin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin dəqiq təyin edilməsi zərurəti ilə
- C) mülkiyyət hüquqlarının müdafiə edilməsi zərurəti ilə
- D) danışıqlar aparılmasına və müqavilələr bağlanmasına çəkilən xərclərlə
- E) fəaliyyətin iştirakçılarının haqsız davranışı nəticəsində yaranan itkilərlə

499) Sual: Mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası və müdafiəsi ilə bağlı transaksiya xərcləri nə ilə şərtlənir?

- A) informasiyanın əldə edilməsi və emalı ilə bağlı xərclərlə
- B) mübadiləyə daxil olan əmtəə və xidmətlərin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin dəqiq təyin edilməsi zərurəti ilə
- C) mülkiyyət hüquqlarının müdafiə edilməsi zərurəti ilə
- D) danışıqlar aparılmasına və müqavilələr bağlanmasına çəkilən xərclərlə
- E) əqdin iştirakçılarının haqsız davranışı nəticəsində yaranan itkilərlə

500) Sual: Danışıqlar aparılması ilə bağlı transaksiya xərcləri nə ilə şərtlənir?

- A) informasiyanın əldə edilməsi və emalı ilə bağlı xərclərlə
- B) Mübadiləyə daxil olan əmtəə və xidmətlərin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin dəqiq təyin edilməsi zərurəti ilə
- C) mülkiyyət hüquqlarının müdafiə edilməsi zərurəti ilə
- D) danışıqlar aparılmasına və müqavilələr bağlanmasına çəkilən xərclərlə
- E) əqdin iştirakçılarının haqsız davranışı nəticəsində yaranan itkilərlə

501) Sual: Ölçmələrlə bağlı transaksiya xərcləri nə ilə şərtlənir?

- A) informasiyanın əldə edilməsi və emalı ilə bağlı xərclərlə
- B) mübadiləyə daxil olan əmtəə və xidmətlərin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin dəqiq təyin edilməsi zərurəti ilə**
- C) mülkiyyət hüquqlarının müdafiə edilməsi zərurəti ilə
- D) danışıqlar aparılmasına və müqavilələr bağlanmasına çəkilən xərclərlə
- E) əqdin iştirakçılarının haqsız davranışı nəticəsində yaranan itkilərlə

502) Sual: İnformasiya axtarışı ilə bağlı transaksiya xərcləri nə ilə şərtlənir?

- A) informasiyanın əldə edilməsi və emalı ilə bağlı xərclərlə**

- B) mübadiləyə daxil olan əmtəə və xidmətlərin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin dəqiq təyin edilməsi zərurəti ilə
- C) mülkiyyət hüquqlarının müdafiə edilməsi zərurəti ilə
- D) danışıqlar aparılmasına və müqavilələr bağlanmasına çəkilən xərclərlə
- E) əqdin iştirakçılarının haqsız davranışı nəticəsində yaranan itkilərlə

503) Sual:Hansı metod dövlət antiinflasiya siyasəti metodu deyil?

- A) dövlət xərclərinin azaldılması
- B) yeni iş yerləri yaradılması**
- C) vergilərin artırılması
- D) faizin uçot dərəcəsinin artırılması
- E) dövlət qiymətli kağızlarının satışı

504) Sual:İnflyasiyanın əsas göstəricisi budur:

- A) qiymət indeksi**
- B) tədavüldə olan pul kütləsi
- C) pulun tədavül sürəti
- D) real gəlir
- E) ümumi daxili məhsul

505) Sual:İnflyasiya prosesini doğuran amillərdən asılı olaraq inflasiyanın hansı növlərini fərqləndirirlər?

- A) idarə olunan və idarə olunmayan inflasiya
- B) gözlənilən və gözlənilməz inflasiya
- C) tarazlaşdırılmış və balanslaşdırılmamış inflasiya
- D) tələb inflasiyası və təklif inflasiyası**
- E) açıq və gizli inflasiya

506) Sual:Qiymətlərin artması ildə 3-4%-dən çox olmayan halda inflasiya necə adlanır?

- A) mülayim inflasiya
- B) sürətli inflasiya
- C) normal inflasiya**
- D) hiperinflasiya

E) deflyasiya

507) Sual:İnflyasiyanın mahiyyəti nədən ibarətdir?

A) qiymətlərin artması

B) qiymətlərin düşməsi

C) pulun qiymətdən düşməsi

D) milli valyutanın məzənnəsinin artması

E) milli valyutanın məzənnəsinin düşməsi

508) Sual:İşsizliyin sosial-iqtisadi nəticələrinə aid deyil:

A) işsizlərin həyat səviyyəsi pisləşir

B) iqtisadiyyatın potensialından tam istifadə olunmur

C) cəmiyyətdə sosial gərginlik artır

D) işsizlər ixtisaslaşmanı itirirlər

E) sadalanan halların hamısı işsizliyin nəticələrinə aiddir

509) Sual:Hansı amillər işsizliyin dərəcəsinin dəyişməsinə təsir etmir?

A) demoqrafik amillər

B) təbii-iqlim amilləri

C) texniki-iqtisadi amillər

D) iqtisadi amillər

E) institusional amillər

510) Sual:İşsizlik səviyyəsi necə hesablaşır?

A) işsizlərin sayının iqtisadi aktiv əhalinin sayına nisbəti kimi

B) məşğul əhalinin sayının əmək qabiliyyətli əhalinin sayına nisbəti kimi

C) əmək qabiliyyətli əhalinin sayı ilə məşğul əhalinin sayının fərqi kimi

D) məşğul əhalinin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti kimi

E) iqtisadi aktiv əhalinin sayı ilə işsizlərin sayının fərqi kimi

511) Sual:İşsizliyin səbəblərinə aid deyil:

- A) müəssisələrin müflisləşməsi
- B) istehsalın tsiklik xarakteri
- C) müasir əmək bazarında rəqabətin mükəmməl olmaması
- D) iqtisadi artım**
- E) bəzi sahələrdə istehsalın mövsümi xarakteri

512) Sual:İşdən öz arzusu ilə çıxmış və başqa iş axtarmayan insan hansı kateqoriyaya aiddir?

- A) məşğul
- B) işsiz
- C) iqtisadi qeyri-aktiv
- D) natamam məşğul
- E) əmək qabiliyyəti olmayan

513) Sual:Hansı tsikllər 18-25 illik dövrü əhatə edir?

- A) S. Kuznets tsiklləri
- B) N. Kondratyev tsiklləri
- C) K. Marks tsiklləri
- D) A. Juqlyar tsiklləri
- E) D. Kitçin tsiklləri

514) Sual:Hansı tsikllər investisiyaların həcmələrində tərəddüdlərlə bağlıdır?

- A) S. Kuznets tsiklləri
- B) N. Kondratyev tsiklləri
- C) K. Marks tsiklləri
- D) A. Juqlyar tsiklləri**
- E) D. Kitçin tsiklləri

515) Sual:İqtisadi böhran nəticəsində işini itirmiş insan işsizliyin hansı formasına aiddir?

- A) friksion
- B) tsiklik**
- C) struktur

D) mövsümi

E) texnoloji

516) Sual:Sadalanan hadisələrdən hansı tənəzzül mərhələsində müşahidə olunmur?

A) investisiyaların azaldılması

B) əməyə tələbatın azalması

C) büdcəyə vergi daxilolmalarının azalması

D) əhalinin gəlirlərinin azalması

E) işsizlik müavinətlərinin miqdarının azaldılması

517) Sual:Səhmlərin məzənnəsinin sürətli artımı iqtisadi tsiklin hansı mərhələsi üçün səciyyəvidir?

A) yüksəliş mərhələsi

B) depressiya mərhələsi

C) böhran mərhələsi

D) canlanma mərhələsi

E) heç bir mərhələ

518) Sual:İqtisadi tsiklin hansı mərhələsində firmaların mənfəətlərinin azalması baş verir?

A) yüksəliş mərhələsində

B) depressiya mərhələsində

C) böhran mərhələsində

D) canlanma mərhələsində

E) heç bir mərhələdə

519) Sual:Azərbaycan "TRACEKA" ("İpək yolu") regionlararası texniki yardım proqramına nə vaxt üzv olmuşdur?

A) 1993-cü ildə

B) 1994-cü ildə

C) 1995-ci ildə

D) 1996-cı ildə

E) 1997-ci ildə

520) Sual:Bakı – Tbilisi – Qars dəmir yolunun tikintisi nə vaxt başlanmışdır?

- A) 2000-ci ildə
- B) 2002-ci ildə
- C) 2004-cü ildə
- D) 2005-ci ildə
- E) 2007-ci ildə**

521) Sual:Bakı – Tbilisi – ərzurum qaz kəmərinin rəsmi açılışı hansı ildə olmuşdur?

- A) 2004-cü ildə
- B) 2007-ci ildə**
- C) 2009-cu ildə
- D) 2011-ci ildə
- E) 2014-cü ildə

522) Sual:Bakı – Supsa neft kəməri nə vaxt istifadəyə verilmişdir?

- A) 1995-ci ildə
- B) 1997-ci ildə
- C) 1999-cu ildə**
- D) 2000-ci ildə
- E) 2002-ci ildə

523) Sual:Bakı – Tbilisi – Ceyhan neft kəməri hansı ildə tam istifadəyə verilmişdir?

- A) 2000-ci ildə
- B) 2002-ci ildə
- C) 2004-cü ildə
- D) 2006-cı ildə**
- E) 2008-ci ildə

524) Sual:Azərbaycan Respublikasının regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının III Dövlət Proqramı hansı dövr üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- A) 2004-2009-cu illər
- B) 2007-2011-ci illər**

- C) 2009-2014-cü illər
- D) 2014-2018-ci illər**
- E) 2015-2020-ci illər

525) Sual: Azərbaycan Respublikasının regionlarının sosial-iqtisadi inkişafının II Dövlət Proqramı nə vaxt qəbul edilmişdir?

- A) 2004-cü ildə
- B) 2007-ci ildə
- C) 2009-cu ildə**
- D) 2011-ci ildə
- E) 2014-cü ildə

526) Sual: Qlobal problemlərə aid deyil:

- A) ekologiya problemi
- B) ərzaq problemi
- C) sülhün qorunub saxlanması
- D) təbii resursların tükənə bilməsi
- E) iqtisadiyyatın tsiklik inkişafı**

527) Sual: Dünyanın əsas maliyyə mərkəzlərinə aid deyil:

- A) Nyu-York
- B) London
- C) Sürix
- D) Roma**
- E) Tokio

528) Sual: Dünya Ticarət Təşkilatı nə vaxt yaradılmışdır?

- A) 1944-cü ildə
- B) 1945-ci ildə
- C) 1947-ci ildə**
- D) 1973-cü ildə
- E) 1998-ci ildə

529) Sual: Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı nə vaxt yaradılmışdır?

- A) 1944-cü ildə
- B) 1945-ci ildə**
- C) 1947-ci ildə
- D) 1973-cü ildə
- E) 1998-ci ildə

530) Sual: Beynəlxalq Valyuta Fondu nə vaxt yaradılmışdır?

- A) 1944-cü ildə**
- B) 1945-ci ildə
- C) 1947-ci ildə
- D) 1973-cü ildə
- E) 1998-ci ildə

531) Sual: Bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkənin pul vahidi ilə ifadə edilmiş qiyməti belə adlanır:

- A) valyutanın dönərliliyi
- B) valyuta məzənnəsi**
- C) valyuta pariteti
- D) devalvasiya
- E) revalvasiya

532) Sual: Beynəlxalq maliyyə-kredit münasibətlərinin subyektləri deyil:

- A) dövlətlər
- B) fiziki şəxslər
- C) xarici iqtisadi əməliyyatları həyata keçirən banklar
- D) transmilli korporasiyalar
- E) sadalananlar hamısı beynəlxalq maliyyə-kredit münasibətlərinin subyektləridir**

533) Sual: Valyuta münasibətlərinin dünya təsərrüfat sisteminin inkişafı ilə əlaqədar olan və dövlətlərarası sazişlərlə hüquqi cəhətdən təsbit edilmiş təşkilati forması necə adlanır?

- A) dünya ssuda kapitalı bazarı
- B) dünya təsərrüfat sistemi
- C) dünya valyuta sistemi
- D) dünya bazarı
- E) transmilli korporasiyalar

534) Sual:Beynəlxalq kredit əməliyyatlarının həyata keçirildiyi bazar belə adlanır:

- A) dünya borc kapitalı bazarı
- B) dünya təsərrüfat sistemi
- C) dünya valyuta sistemi
- D) dünya bazarı
- E) transmilli korporasiyalar

535) Sual:Beynəlxalq korporasiyaların fəaliyyətinə daxildir:

- A) kapitalın yerdəyişməsi
- B) texnologiyaların ötürülməsi
- C) idarəetmə təcrübəsinin ötürülməsi
- D) istehsalın təşkilinin yeni metodlarının ötürülməsi
- E) bütün sadalananlar daxildir

536) Sual:Transmilli korporasiyalar üçün səciyyəvi deyil:

- A) vahid mərkəzdən nəzarət
- B) inkişaf etmiş korporativ daxili əlaqələr sistemi
- C) yeni texnologiyaların işlənilməsi və onlardan istifadə
- D) məşğulluğun beynəlxalq strukturu
- E) qəbul edən ölkələrdən güclü asılılıq

537) Sual:Kapitalın beynəlxalq axınında kapital yatırımının hədəfləri üzrə hansı növlər fərqləndirilir?

- A) birbaşa investisiyalar və portfel investisiyaları
- B) ssuda və sahibkar investisiyaları
- C) qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar

D) özəl və dövlət investisiyaları

E) ixrac və idxal investisiyaları

538) Sual:Dünyada ərzaqla təminatın səviyyəsinə görə neçə zona fərqləndirilir?

A) 2

B) 3

C) 4

D) 5

E) 6

539) Sual:Ekologiya probleminin həllinə yönəlmiş tədbirlərə aid deyil:

A) ekoloji təhlükəsizlik meyarlarının işlənilib hazırlanması

B) ekoloji təhlükəsiz texnologiyalarının tətbiqi

C) atmosferin ozon qatının qorunması

D) zəhərli tullantıların ətraf mühitə atılmasının azaldılması

E) istehsalın idarə edilməsinin ekstensiv metodlarının inkişafı

540) Sual:Şəxsi yardımçı təsərrüfatda yaradılan və əhalinin şəxsi istehlakına natural şəkildə daxil olan vəsaitlərin dəyərini əks etdirir:

A) pul gəlirləri

B) real gəlirlər

C) şəxsi sərəncamda qalan gəlirlər

D) nominal gəlirlər

E) natural gəlirlər

541) Sual:"Ailənin, xüsusi mülkiyyətin və dövlətin mənşəyi" kitabının müəllifi kimdir?

A) T. Maltus

B) D. Rikardo

C) K. Marks

D) F. Engels

E) F. Kene

542) Sual:Orta statistik ailənin normal ehtiyaclarının təmin olunması üçün onun normal həyat fəaliyyətini təmin edən zəruri istehlak nemətlərinin və xidmətlərin tam dəsti necə adlanır?

- A) transfert
- B) istehlak səbəti**
- C) real gəlir
- D) yaşayış minimumu
- E) ailə büdcəsi

543) Sual:Ev təsərrüfatlarının istehlak xərcləri hansı iki qrupa bölünür?

- A) cari və əsaslı istehlak xərcləri**
- B) pul şəklində və natural formada istehlak xərcləri
- C) nominal və real istehlak xərcləri
- D) ümumi və xüsusi istehlak xərcləri
- E) istehlak xərcləri qruplara bölünmür

544) Sual:əmtələrin və xidmətlərin qiymətləri nəzərə alınmaqla ev təsərrüfatlarının gəliri necə adlanır?

- A) ümumi gəlir
- B) təbii gəlir
- C) pul gəliri
- D) real gəlir**
- E) mülkiyyətdən gəlir

545) Sual:Ev təsərrüfatları hansı mənbələrindən gəlir əldə edə bilirlər?

- A) əmək haqqı
- B) pensiyalar və müavinətlər
- C) sahibkar fəaliyyətindən gəlirlər
- D) mülkiyyətdən gəlirlər
- E) bütün sadalanan mənbələrdən**

546) Sual:İnsan kapitalının formalaşmasının hansı mərhələsində ev təsərrüfatının tərbiyəvi funksiyası yerinə yetirir?

- A) insan kapitalının yaranması mərhələsi

- B) insan kapitalının istehsalı mərhələsi
- C) insan kapitalının reallaşdırılması mərhələsi
- D) bütün sadalanan mərhələlərə aiddir
- E) sadalanan mərhələlərdən heç birinə aid deyil

547) Sual:Şəxsi gəlir nə deməkdir?

- A) İl ərzində istehsal edilmiş əmtəə və xidmətlərin dəyəri
- B) ev təsərrüfatlarının il ərzində əldə etdiyi gəlir
- C) gəlirin vergilərin ödəniləndən sonra qalan və şəxsi məsrəflər üçün nəzərdə tutulan hissəsi
- D) şəxsi yığımların məbləği
- E) qiymətlərin səviyyəsi nəzərə alınmaqla gəlirin məbləği

548) Sual:Vergi çıxılmaqla qalan əhali gəlirləri bu:

- A) əhalinin pul gəlirləri
- B) əmək haqqı
- C) real pul gəlirləri
- D) orta aylıq əmək haqqı
- E) ev təsərrüfatlarının sərəncamında qalan gəlir

549) Sual:Müəyyən dövrdə ev təsərrüfatları tərəfindən əldə edilmiş natural və pul vəsaitlərinin məcmusu:

- A) əhalinin natural gəlirləri
- B) pul gəlirləri
- C) nominal pul gəliri
- D) real pul gəlirləri
- E) əhali gəlirləri

550) Sual:İnsanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- A) yoxsulluq nisbi həddi
- B) yoxsulluq mütləq həddi
- C) yaşayış minimumu
- D) yoxsulluq

E) minimum istehlak büdcəsi

551) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin metodoloji funksiyası nədən ibarətdir?

- A) Sosial-iqtisadi inkişafın gələcək perspektivlərinin təyin edilməsi
- B) milli təsərrüfat inkişaf qanunlarını kəşf etmək üçün iqtisadi hadisələrin və onların daxili mahiyyətinin öyrənilməsi
- C) dövlətin iqtisadi siyasətinin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- D) onun bütün qalan iqtisadi elmlər üçün metodoloji əsas olması
- E) doğru cavab yoxdur

552) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin praktik funksiyası nədən ibarətdir?

- A) Sosial-iqtisadi inkişafın gələcək perspektivlərinin təyin edilməsi
- B) milli təsərrüfat inkişaf qanunlarını kəşf etmək üçün iqtisadi hadisələrin və onların daxili mahiyyətinin öyrənilməsi
- C) dövlətin iqtisadi siyasətinin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- D) onun bütün qalan iqtisadi elmlər üçün əsas olması
- E) doğru cavab yoxdur

553) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin proqnozlaşdırma funksiyası nədən ibarətdir?

- A) Sosial-iqtisadi inkişafın gələcək perspektivlərinin təyin edilməsi
- B) milli təsərrüfatın inkişaf qanunlarını kəşf etmək üçün iqtisadi hadisələrin və onların daxili mahiyyətinin öyrənilməsi
- C) dövlətin iqtisadi siyasətinin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- D) onun bütün qalan iqtisadi elmlər üçün əsas olması
- E) doğru cavab yoxdur

554) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin idrak funksiyası nədən ibarətdir?

- A) Sosial-iqtisadi inkişafın gələcək perspektivlərinin təyin edilməsi
- B) milli təsərrüfat inkişaf qanunlarını kəşf etmək üçün iqtisadi hadisələrin və onların daxili mahiyyətinin öyrənilməsi
- C) dövlətin iqtisadi siyasətinin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- D) onun bütün qalan iqtisadi elmlər üçün əsas olması
- E) doğru cavab yoxdur

555) Sual:İqtisadi hadisələrdə və proseslərdə ən əhəmiyyətli, sabit, daim təkrarlanan obyektiv səbəb-nəticə əlaqələri və qarşılıqlı asılılıqlar belə

adlanır:

- A) iqtisadi modellər
- B) iqtisadi eksperimentlər
- C) iqtisadi kateqoriyalar
- D) iqtisadi qanunlar**
- E) iqtisadi siyasət

556) Sual:Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadi nəzəriyyədə tətbiq edilmir?

- A) riyazi modellər
- B) qrafiklər
- C) funksiyalar
- D) sadalananların hamısı tətbiq edilir**
- E) sadalananların heç biri tətbiq edilmir

557) Sual:İqtisadi hadisənin və ya prosesin formallaşdırılmış təsviri belə adlanır:

- A) iqtisadi model**
- B) iqtisadi eksperiment
- C) iqtisadi kateqoriya
- D) induksiya
- E) deduksiya

558) Sual:İqtisadiyyatda gələcəkdə baş verə biləcək hadisələrin elmi uzaqgörənliyi belə adlanır:

- A) modelləşdirmə
- B) funksional analiz
- C) son hədd analizi
- D) verifikasiya
- E) proqnozlaşdırma**

559) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin xalq təsərrüfatının ayrı-ayrı sferalarının və sahələrinin iqtisadiyyatını öyrənən hissəsi necə adlanır?

- A) mikroiqtisadiyyat
- B) makroiqtisadiyyat**

- C) mezoekonomika
- D) meqaekonomika
- E) ekonometrika

560) Sual:Dövlətin və firmanın nemətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehlakı sahəsində məqsədyönlü tədbirləri sistemi necə adlanır?

- A) iqtisadi nəzəriyyə
- B) metodoloji yanaşma
- C) iqtisadi fəaliyyət
- D) iqtisadi siyasət**
- E) təkamül yanaşması

561) Sual:İqtisadi hadisələrin iqtisadi kəmiyyətlər arasında qarşılıqlı asılılıqların üzə çıxarılması nöqtəyi-nəzərindən tədqiqatı necə adlanır?

- A) funksional analiz**
- B) son hədd analizi
- C) modelləşdirmə
- D) tarazlıq yanaşması
- E) təkamül yanaşması

562) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti məhdud rasionallıq prinsipindən geniş istifadə edir?

- A) keynsçilik
- B) sosial-institusionalizm**
- C) marksizm
- D) monetarizm
- E) neoliberalizm

563) Sual:Hər hansı iqtisadi dəyişənin ayrılıqda dəyişməsi zamanı yaranan kəmiyyət dəyişikliklərinin tədqiq edilməsi necə adlanır?

- A) funksional analiz
- B) son hədd analizi**
- C) modelləşdirmə
- D) tarazlıq yanaşması
- E) təkamül yanaşması

564) Sual:İqtisadiyyatda qanunauyğunluqların üzə çıxarılması və əsaslandırılması üçün əsas vasitə nədir?

- A) qrafiklər
- B) riyazi modellər
- C) statistik məlumatlar**
- D) təkamül yanaşması
- E) nəzəri ideyalar

565) Sual:Hansı elmi yanaşmada abstrakdan konkretə yüksəlmə idrakın əsas metodlarından biridir?

- A) subyektivist yanaşma
- B) pozitivist yanaşma
- C) rasionalist yanaşma
- D) dialektik yanaşma**
- E) strukturalist yanaşma

566) Sual:Hansı metodoloji yanaşmada sistemin strukturunun, onun daxili quruluşunun üzə çıxarılmasına xüsusi diqqət yetirilir?

- A) subyektivist yanaşma
- B) pozitivist yanaşma
- C) rasionalist yanaşma
- D) dialektik yanaşma
- E) strukturalist yanaşma**

567) Sual:Elmi nəticələrin təcrübədə bilavasitə təsdiq edilməsi necə adlanır?

- A) praqmatizm
- B) eksplikasiya
- C) verifikasiya**
- D) abstraksiya
- E) saxtalaşdırma

568) Sual:Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- A) asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat**

- B) açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- C) zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- D) sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- E) qapalı və asılı milli iqtisadiyyat

569) Sual:Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- A) açıq iqtisadiyyat
- B) milli iqtisadiyyat**
- C) qapalı iqtisadiyyat
- D) mezoiqtisadiyyat
- E) mikroiqtisadiyyat

570) Sual:Nəsildən nəslə ötürülən ənənələrə əsaslanan, məhsuldar qüvvələrin inkişafının aşağı səviyyədə olması ilə səciyyələnən iqtisadi sistem necə adlanır?

- A) ənənəvi iqtisadiyyat**
- B) qarışıq iqtisadiyyat
- C) inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- D) azad bazar iqtisadiyyatı
- E) keçid iqtisadiyyatı

571) Sual:İqtisadi sistemin ən əhəmiyyətli elementlərinə aiddir:

- A) məhsulməhsuldar qüvvələr
- B) istehsal münasibətləri
- C) istehsalat imkanları
- D) təsərrüfat fəaliyyəti
- E) sadalanan elementlərin hamısı**

572) Sual:Hansı amilləri milli iqtisadiyyatın inkişafının və fəaliyyətinin spesifik amillərinə aid etmək olar?

- A) təbii-iqlim amillərini
- B) coğrafi və iqtisadi amilləri
- C) texnoloji amilləri

- D) sosiomədəni amilləri
- E) sadalanan bütün amillər**

573) Sual:Qarışıq iqtisadiyyatın hansı modelini əsasən sosialist iqtisadiyyatı modeli hesab etmək olar?

- A) yapon modeli
- B) Çin modeli**
- C) amerikan modeli
- D) alman modeli
- E) İsveç modeli

574) Sual:Sosial yönümlü bazar təsərrüfatı modelinin başqa adı necədir?

- A) amerikan modeli
- B) alman modeli**
- C) İsveç modeli
- D) yapon modeli
- E) italyan modeli

575) Sual:Tənzimlənən korporativ kapitalizmin modelinin başqa adı necədir?

- A) amerikan modeli
- B) alman modeli
- C) İsveç modeli
- D) yapon modeli**
- E) italyan modeli

576) Sual:Gəlirlərin geniş miqyasda yenidən bölüşdürülməsinə əsaslanan sosial zəmanətlərin yüksək səviyyəsi ilə səciyyəvi olan qarışıq iqtisadiyyat modeli necə adlanır?

- A) amerikan modeli
- B) alman modeli
- C) İsveç modeli**
- D) yapon modeli
- E) italyan modeli

577) Sual:Xüsusi mülkiyyətin prioritetini, bazar rəqabət mexanizmi və sosial diferensiasianın yüksək səviyyəsini nəzərdə tutan qarışıq iqtisadiyyat modeli necə adlanır?

- A) amerikan modeli
- B) alman modeli
- C) İsveç modeli
- D) yapon modeli
- E) italyan modeli

578) Sual:Qarışıq iqtisadiyyatın belə modeli yoxdur:

- A) amerikan modeli
- B) alman modeli
- C) İsveç modeli
- D) yapon modeli
- E) italyan modeli

579) Sual:Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- A) xarici iqtisadi
- B) firmadaxili**
- C) inzibati
- D) büdcə-vergi
- E) kredit-pul

580) Sual:Bazar mexanizminin fəaliyyəti üçün normal şəraitin təmin edilməsi, həmçinin ekoloji və sosial problemlərin həlli məqsədilə dövlətin təsərrüfatçılıq subyektlərinin fəaliyyətinə və bazar konyunkturuna təsiri belə adlanır:

- A) dövlət tənzimləməsi**
- B) iqtisadiyyatda dövlət sektoru
- C) iqtisadi siyasət
- D) dövlət maliyyəsi
- E) doğru cavab yoxdur

581) Sual:Dövlət büdcəsindən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait:

- A) büdcə gəlirləri
- B) büdcə profisiti
- C) büdcə fondları
- D) büdcə xərcləri**
- E) büdcə defisiti

582) Sual:Dövlətin vətəndaşlara və firmalara borcu:

- A) büdcə profisiti
- B) büdcə xərcləri
- C) xarici borc
- D) daxili borc**
- E) kassa borcu

583) Sual:Büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləği:

- A) büdcə defisiti
- B) büdcə xərcləri
- C) faktiki defisit
- D) büdcə profisiti**
- E) büdcə gəlirləri

584) Sual:Dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır:

- A) dövlət gəlirləri
- B) büdcə fondları
- C) dövlət müəssisələrinin maliyyəsi
- D) dövlət büdcəsi**
- E) dövlət xərcləri

585) Sual:Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu:

- A) qısamüddətli borc

- B) ortamüddətli borc
- C) uzunmüddətli borc
- D) xarici borc**
- E) dövlət büdcəsi

586) Sual:Dövlət borcunun formaları:

- A) uzunmüddətli borc, xarici borc
- B) xarici borc, ortamüddətli borc
- C) xarici borc, qısamüddətli borc
- D) daxili borc, xarici borc**
- E) xarici borc, uzunmüddətli borc

587) Sual:Vergilər nədir?

- A) mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər**
- B) fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
- C) dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər
- D) yuxarıdakıların hamısı düzdür
- E) yuxarıdakıların heç biri doğru deyil

588) Sual:Mütərəqqi vergilər zamanı gəlir artdığı halda:

- A) vergi dərəcələri artır**
- B) vergi dərəcələri sabit qalır
- C) vergi dərəcələri aşağı düşür
- D) vergi dərəcələri dəyişkəndir
- E) yuxarıdakıların heç biri düz deyil

589) Sual:əgər gəlir artdıqca tutulan vergilərin payı azalır, onda bu:

- A) reqressiv vergilər**
- B) proporsional vergilər
- C) sabit vergi
- D) mütərəqqi vergi

E) xüsusi vergilər

590) Sual:Dövlət xərclərinin gəlirlərdən üstün artması:

- A) büdcə tarazlığının pozulması
- B) büdcə məsrəflərinin azalması
- C) büdcə daxilolmalarının azalması
- D) büdcə xərclərin azalması
- E) büdcə kəsiri

591) Sual:Dövlət borcu nə deməkdir:

- A) bütün büdcə kəsirlərinin cəmi
- B) bütün büdcə artıqlarının cəmi
- C) büdcə tarazlığının pozulması
- D) büdcə kəsirlərinin cəmi ilə büdcə artıqlarının cəmi arasındakı fərq
- E) büdcə artıqlarının cəmi ilə büdcə kəsirlərinin cəmi arasındakı fərq

592) Sual:Vergilərin əsas funksiyaları necə adlanır?

- A) stimullaşdırıcı və tənzimləyici funksiyaları
- B) diferensiasiyaedici və fiskal funksiyaları
- C) fiskal və iqtisadi
- D) iqtisadi və stimullaşdırıcı
- E) diferensiasiyaedici və tənzimləyici

593) Sual:Vergitutmanın əsas prinsiplərini kim ifadə etmişdir?

- A) A. Monkreyten
- B) T. Men
- C) U. Petti
- D) A. Smit
- E) D. Rikardo

594) Sual:Dövlət müəssisələrinin məcmusu belə adlanır:

- A) dövlət tənzimləməsi
- B) iqtisadiyyatda dövlət sektoru**
- C) dövlət büdcəsi
- D) dövlət maliyyəsi
- E) doğru cavab yoxdur

595) Sual:Müasir iqtisadiyyatda dövlət maliyyəsinin rolu nədən ibarətdir?

- A) ictimai istehsal prosesinə təsir
- B) iqtisadi artım sürətinin saxlanması
- C) sosial proqramların maliyyələşdirilməsi
- D) elmi-texniki tərəqqinin sürətləndirilməsi
- E) bütün sadalananlar**

596) Sual:Zəruri ümumdövlət, sahədaxili, sahələrarası və regional nisbətlərin formalaşmasına yönəldilmiş tədbirlər sistemi necə adlanır?

- A) iqtisadi təhlükəsizlik siyasəti
- B) struktur siyasəti**
- C) xarici iqtisadi siyasət
- D) sabitləşdirmə siyasəti
- E) antiinhisar siyasəti

597) Sual:Milli iqtisadiyyatda milli maraqların müdafiəsinin həyata keçirilməsini, daxili təhlükələrə və xarici təhdidlərə qarşı davamlılıq vəziyyətini təmin edən iqtisadi siyasət necə adlanır?

- A) iqtisadi təhlükəsizlik siyasəti**
- B) struktur siyasəti
- C) xarici iqtisadi siyasət
- D) sabitləşdirmə siyasəti
- E) antiinhisar siyasəti

598) Sual:İqtisadi subyektlərin fəaliyyətinin hüquqi əsasını təmin edən iqtisadi siyasət necə adlanır?

- A) sabitləşdirmə siyasəti
- B) institusional-hüquqi siyasət**

- C) struktur siyasəti
- D) xarici iqtisadi siyasət
- E) büdcə-vergi siyasəti

599) Sual:İqtisadi siyasətin hansı növü fiskal siyasət adlanır?

- A) sabitləşdirmə siyasəti
- B) pul-kredit siyasəti
- C) struktur siyasəti
- D) xarici iqtisadi siyasət
- E) büdcə-vergi siyasəti

600) Sual:Başqa ölkələrlə iqtisadi əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə və tənzimlənməsinə yönəldilmiş iqtisadi siyasət necə adlanır?

- A) sabitləşdirmə siyasəti
- B) pul-kredit siyasəti
- C) struktur siyasəti
- D) xarici iqtisadi siyasət**
- E) büdcə-vergi siyasəti

601) Sual:Qiymətlərin sabit səviyyəsi şəraitində makroiqtisadi tarazlıq amillərinin bərpasına və tam məşğulluğa yaxın səviyyədə saxlanılmasına yönəldilmiş iqtisadi siyasət necə adlanır?

- A) sabitləşdirmə siyasəti
- B) pul-kredit siyasəti
- C) struktur siyasəti
- D) xarici iqtisadi siyasət
- E) büdcə-vergi siyasəti

602) Sual:Pul dövriyyəsinin tənzimlənməsinə yönəldilmiş iqtisadi siyasət necə adlanır?

- A) sabitləşdirmə siyasəti
- B) büdcə-vergi siyasəti
- C) antiinhisar siyasəti
- D) pul-kredit siyasəti**

E) struktur siyasəti

603) Sual:Rəqabət mühitinin saxlanılmasına yönəldilmiş iqtisadi siyasət necə adlanır?

A) sabitləşdirmə siyasəti

B) büdcə-vergi siyasəti

C) antiinhişar siyasəti

D) pul-kredit siyasəti

E) struktur siyasəti

604) Sual:Məhsulun iqtisadi fəaliyyətin iştirakçılarının sərəncamına daxil olan hissəsinin və həcmnin təyin edilməsi prosesi belə adlanır:

A) istehsal münasibətləri

B) bölgü

C) istehsal

D) mübadilə

E) istehlak

605) Sual:İnsan hazır məhsulu yaradarkən əmək predmetinə bununla təsir edir:

A) istehsal vasitələri

B) iş qüvvəsi

C) əmək vasitəsi

D) nemət

E) istehsal münasibətləri

606) Sual:İnsanın əməyinin yönəldiyi, gələcək hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən element belə adlanır:

A) istehsal vasitələri

B) iş qüvvəsi

C) əmək vasitələri

D) əmək predmetləri

E) istehsal münasibətləri

607) Sual:İnsanın fiziki və mənəvi qüvvələrinin məcmusu, onun əməklə məşğul olmaq qabiliyyəti belə adlanır:

- A) istehsal vasitələri
- B) iş qüvvəsi**
- C) əmək vasitələri
- D) əmək predmetləri
- E) istehsal münasibətləri

608) Sual: Təmin olunması tələb edilən ehtiyac, orqanizmin, şəxsiyyətin həyat fəaliyyətinin dəstəklənməsi və inkişafı üçün zəruri olan element belə adlanır:

- A) tələbat**
- B) nemət
- C) xidmət
- D) istehsal
- E) bölgü

609) Sual: Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil?

- A) əmək məhsuldarlığı
- B) fond tutumu
- C) kapital verimliliyi
- D) material tutumu
- E) resurslarla təmin olunma**

610) Sual: Səmərəlilik nədir?

- A) İqtisadiyyatın subyektlərinin bu və ya digər məhsulun növünün istehsalı üzrə ixtisaslaşması
- B) xərclərin və nəticələrin ən yaxşı nisbəti**
- C) iqtisadi fəaliyyətin əlaqələndirilməsi üsulu
- D) ictimai təkrar istehsalın vəziyyəti
- E) Resursların nemətlərə və xidmətlərə çevrilməsi prosesi

611) Sual: İqtisadiyyatın subyektlərinin bu və ya digər məhsulun növünün istehsalı üzrə ixtisaslaşması necə adlanır?

- A) iqtisadi davranış
- B) təsərrüfat fəaliyyəti**

- C) ictimai əmək bölgüsü
- D) ictimai təkrar istehsal
- E) istehsal münasibətləri

612) Sual:Təbiətlə bilavasitə qarşılıqlı təsirdə olan sahələr və müəssisələr belə adlanır:

- A) iqtisadiyyatın birinci sektoru
- B) iqtisadiyyatın ikinci sektoru
- C) əmtəə istehsalı sahəsi
- D) xidmət sahəsi
- E) doğru cavab yoxdur

613) Sual:İstehsalın nəticələrindən tələbatların ödənilməsi üçün istifadə prosesi belə adlanır:

- A) istehsal münasibətləri
- B) bölgü
- C) istehsal
- D) mübadilə
- E) istehlak

614) Sual:Maddi nemətlərin və xidmətlərin bir subyektdən başqa subyektə keçməsi prosesi və istehsalçılarla istehlakçıların ictimai əlaqə forması belə adlanır:

- A) istehsal münasibətləri
- B) bölgü
- C) istehsal
- D) mübadilə
- E) istehlak

615) Sual:Resursların nemətlərə və xidmətlərə çevrilməsi prosesi belə adlanır:

- A) istehsal münasibətləri
- B) bölgü
- C) istehsal
- D) mübadilə

E) istehlak

616) Sual:Cəmiyyətin mövcud resurslarından yeni istehsalatlar yaratmaq və istehsalı artırmaq imkanları belə adlanır:

A) məhsuldar qüvvələr

B) iqtisadi tələbat

C) iqtisadi maraqlar

D) istehsal münasibətləri

E) iqtisadi davranış

617) Sual:Məhsuldar qüvvələr və texnoloji münasibətlər sistemi nədir?

A) iqtisadi sistem

B) texnoloji istehsal üsulu

C) ictimai istehsal üsulu

D) təkrar istehsal prosesi

E) təsərrüfat fəaliyyəti

618) Sual:İnsanlar tərəfindən yeni yaradılmış ictimai məhsulun onların həyat fəaliyyəti üçün zəruri yaşayış vasitələrdən əlavə istehsal edilmiş hissəsi belə adlanır:

A) zəruri məhsul

B) izafi məhsul

C) ictimai məhsul

D) son məhsul

E) doğru cavab yoxdur

619) Sual:Maddi istehsal sahəsində çalışan işçilər tərəfindən yeni yaradılmış məhsulun onların həyatının qorunub saxlanması və normal təkrar istehsalı üçün nəzərdə tutulmuş hissəsi belə adlanır:

A) zəruri məhsul

B) izafi məhsul

C) ictimai məhsul

D) son məhsul

E) doğru cavab yoxdur

620) Sual:İstehlakçılar tərəfindən emal edilmək üçün deyil, son istifadə üçün alınan əmtəələr və xidmətlər belə adlanır:

- A) zəruri məhsul
- B) izafi məhsul
- C) ictimai məhsul
- D) son məhsul**
- E) doğru cavab yoxdur

621) Sual:Milli iqtisadiyyat çərçivəsində yaradılmış maddi və qeyri-maddi nemətlərin məcmusu belə adlanır:

- A) zəruri məhsul
- B) izafi məhsul
- C) ictimai məhsul**
- D) son məhsul
- E) doğru cavab yoxdur

622) Sual:İqtisadiyyatda seçim problemi nə ilə bağlıdır?

- A) resursların məhdudluğu və onlardan alternativ istifadə etməyin mümkün olması ilə**
- B) fiziki və zehni əməyin mövcudluğu ilə
- C) istehsal münasibətlərinin təkmil olmaması ilə
- D) əmək vasitələri və əmək predmetləri arasında uyğunsuzluqla
- E) belə problem yoxdur

623) Sual:Pul tədavülü sürəti nədir ?

- A) iqtisadiyyata nəqd pul kütləsi
- B) nəqd və nəqsiz formada olan bütün pul vasitələrinin miqdarı
- C) pul əskinasını həyata keçirdiyi bir dövrəni vaxtı
- D) müəyyən vaxt ərzində pulların xidmət etdiyi əməliyyatların sayı**
- E) bir pul vahidinə əldə etmək mümkün olan əmtəə və xidmətlərin miqdarı

624) Sual:İki nəcib metalın ümumi ekvivalent rolunun təsbit edildiyi pul sistemi necə adlanır?

- A) monometallizm

- B) bimetallizm**
- C) qızıl sikkə standartı
- D) qızıl külçə standartı
- E) qızıl valyuta standartı

625) Sual:Qızıl sikkə standartı pul sisteminin tipi kimi qanunvericilik yolu ilə ilk dəfə harada və nə vaxt təsbit edilmişdir?

- A) 1816-cı ildə Böyük Britaniyada**
- B) 1865-ci ildə Fransada
- C) 1843-cü ildə Rusiyada
- D) 1847-ci ildə Hollandiyada
- E) 1852-ci ildə Hindistanda

626) Sual:Pulun hansı növü hazırda getdikcə daha geniş yayılmaqdadır?

- A) qızıl pulu
- B) gümüş pul
- C) elektron pul**
- D) kağız pul
- E) kredit pulu

627) Sual:Dünya pulu hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- A) dəyərin ümumi ölçüsü kimi xidmət edir
- B) ümumi tədiyyə vasitəsi kimi çıxış edir
- C) ümumi tədavül vasitəsi kimi çıxış edir
- D) ümumi yığım vasitəsi kimi xidmət edir
- E) dünya pulu sadalanan funksiyaların hamısını yerinə yetirir**

628) Sual:Hansı halda pul tədiyyə funksiyasını yerinə yetirmir?

- A) məvacib ödənilən vaxtda
- B) taksi xidmətinin ödənişi vaxtı**
- C) kommunal xidmətlərin ödənişi vaxtı
- D) əmtəələrin kreditə alınması vaxtı

E) vergilərin ödənişi vaxtı

629) Sual:Pulun yığım vasitəsi funksiyası onun hansı xassəsi ilə bağlıdır?

A) Pulun likvidliyi ilə

B) Pulun istənilən əmtəələrlə mübadilə edilmək qabiliyyəti ilə

C) Pulun əmtəələrin dəyərini ifadə etmək qabiliyyəti ilə

D) ödənişi möhlətlə icra etmək imkanı ilə

E) bu funksiya pulun heç bir xassəsi ilə bağlı deyildir

630) Sual:əmtəələrin qiymətlərinin azalması ilə müşayiət olunan pulun nisbi dəyərinin artması necə adlanır?

A) inflyasiya

B) deflyasiya

C) devalvasiya

D) revalvasiya

E) denominasiya

631) Sual:Milli valyutanın qızıla və ya hər hansı başqa valyutaya nisbətdə məzənnəsinin artması necə adlanır?

A) inflyasiya

B) deflyasiya

C) devalvasiya

D) revalvasiya

E) denominasiya

632) Sual:Pul dövriyyəsinin sadələşdirilməsi üçün ölkənin pul vahidinin adını dəyişmədən onun nominalının iriləşdirilməsi necə adlanır?

A) inflyasiya

B) deflyasiya

C) devalvasiya

D) revalvasiya

E) denominasiya

633) Sual:Milli valyutanın qızıla və ya hər hansı başqa valyutaya nisbətdə məzənnəsinin aşağı düşməsi necə adlanır?

- A) inflyasiya
- B) deflyasiya
- C) devalvasiya
- D) revalvasiya
- E) denominasiya

634) Sual:əmtəələrin qiymətlərinin artması ilə müşayiət olunan pulun qiymətdən düşməsi necə adlanır?

- A) inflyasiya
- B) deflyasiya
- C) devalvasiya
- D) revalvasiya
- E) denominasiya

635) Sual:Pulun hansı funksiyası ə-P-ə' ifadəsi ilə göstərilir?

- A) dəyər ölçüsü
- B) tədavül vasitəsi**
- C) tədiyyə vasitəsi
- D) dünya pulu
- E) yığım vasitəsi

636) Sual:Qanunla təsbit olunmuş pul vahidi kimi qəbul edilmiş qızılın çəki miqdarı belə adlanır:

- A) qiymət miqyası
- B) istehlak dəyəri
- C) mübadilə dəyəri
- D) dəyər ölçüsü
- E) ictimai dəyər

637) Sual:Pulun mənşəyinin hansı konsepsiyasına görə iddia edilir ki, pul – insanlar arasında razılaşmanın məhsuludur?

- A) təkamül konsepsiyası
- B) rasionalizm**
- C) əmək-dəyər nəzəriyyəsi

D) son hədd faydalılıq nəzəriyyəsi

E) sadalananlardan heç biri

638) Sual:Kim iddia edirdi ki, əmtənin dəyəri bu əmtənin istehsalına çəkilmiş xərclərinin onun faydalılığına nisbəti ilə təyin edilir?

A) K. Menqer

B) A. Smit

C) D. Rikardo

D) A. Marşall

E) K. Marks

639) Sual:İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri əmtənin dəyərini onun son hədd faydalılığı əsasında müəyyən edirdilər?

A) merkantilistlər

B) fiziokratlar

C) klassiklər

D) marjinalistlər

E) keynsçilər

640) Sual:Kimi əmək-dəyər nəzəriyyəsinin banisi hesab etmək olar?

A) T. Meni

B) A. Monkreyeni

C) J. Sismondini

D) A. Smiti

E) Q. Qosseneni

641) Sual:əmtənin istehlak dəyəri yaradılır:

A) mücərrəd əməklə

B) konkret əməklə

C) məhsuldar əməklə

D) fiziki əməklə

E) zehni əməklə

642) Sual:əmtənin mübadilə dəyəri hansı əməklə yaradılır:

- A) mücərrəd əməklə
- B) konkret əməklə
- C) məhsuldar əməklə
- D) fiziki əməklə
- E) zehni əməklə

643) Sual:Bunlardan hansı rəqabət mühitinin formalaşmasının mühüm şərti deyil?

- A) mülkiyyət məsələlərinin tənzimlənməsi və onun mühafizəsi
- B) sahibkarlığın inkişafına kömək
- C) inhisarların fəaliyyətinin tənzimlənməsi
- D) istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi
- E) yalnız təkmil rəqabətin mövcudluğu

644) Sual:Bunlardan hansı qeyri-təkmil rəqabətin növü deyil?

- A) inhisarçılıq
- B) oliqopoliya
- C) polipoliya
- D) monopsoniya
- E) oliqopsoniya

645) Sual:Qeyri-təkmil rəqabət nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- A) C. Keynes
- B) M. Fridman
- C) A. Marşall
- D) C. Robinson
- E) L. Valras

646) Sual:Porter modelinə əsasən hansı element beş rəqabət qüvvəsindən biri deyil?

- A) tələb və təklifin qarşılıqlı təsiri
- B) satıcılar arasında rəqabət

- C) alıcıların iqtisadi imkanları və sövdələşmə qabiliyyəti
- D) əvəzedici əmtəələrin rəqabəti
- E) yeni rəqiblər yaranması təhlükəsi

647) Sual:Hansı halda bazarda tarazlıq dəyanaqlı tarazlıq adlanır?

- A) əgər tələbat təklifə bərabədirsə
- B) əgər tarazlıqdan kənarlaşma ilkin vəziyyətə qayıdıqla müşayiət olunursa**
- C) əgər o tarazlıq qiymətinin dəyişikliyi nəticəsində yaranırsa
- D) əgər əmtəənin tarazlıq həcmi dəyişmirsə
- E) davamlı tarazlıq yoxdur

648) Sual:Bazar qiymətinin nisbi dəyişikliyinə uyğun olaraq təklifin nisbi dəyişikliyi göstəricisi necə adlanır?

- A) təklif qanunu
- B) təklif funksiyası
- C) təklifin həcmi
- D) təklifin qiymətə görə elastikliyi**
- E) təklif ayrısı

649) Sual:Tələb funksiyası nəyi göstərir?

- A) tələbin strukturunu
- B) tələbin qiymətdən asılılığını
- C) tələbin həcmninə ona təsir edən amillərdən asılılığını**
- D) tələbin vaxtdan asılı olaraq dəyişməsinə
- E) belə funksiya yoxdur

650) Sual:Təklifin ayrısı bu elementi əks etdirən xətdir:

- A) tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsini
- B) təklifin strukturunu
- C) əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq onun təklifinin həcmninə dəyişməsinə**
- D) satıcıların bu əmtəəni satmağa hazır olmasını
- E) təklifin həcmninə müxtəlif amillərdən asılı olmasını

651) Sual:Təklif nəyin hesabına formalaşır?

- A) bazarda olan əmtəələr hesabına
- B) yolda olan əmtəələr hesabına
- C) əmtəə ehtiyatları hesabına
- D) əmtəələrin idxalı hesabına
- E) bütün sadalananların hesabına

652) Sual:İstehsalçıların nemətləri bazara çatdırmaq arzusunu və qabiliyyətini əks etdirən davranış forması hansı terminlə ifadə edilir?

- A) ehtiyac
- B) tələb
- C) iqtisadi maraq
- D) təklif**
- E) faydalılıq

653) Sual:Spekulyativ tələb nə ilə bağlıdır?

- A) qiymətlərin artmasının gözlənməsi ilə
- B) alıcıların irrasional davranışı ilə
- C) alıcıların öz ətrafındakılardan seçilmək arzusu ilə
- D) alıcıların eyni malları almağa adət etməsi ilə
- E) bu, hökumət tərəfindən stimullaşdırılan tələbdir

654) Sual:Tələbin təmin edilməmiş hissəsi necə adlanır?

- A) həqiqi tələbat
- B) təmin edilməmiş tələb**
- C) istehsal amillərinə tələb
- D) istehlak predmetlərinə tələb
- E) doğru cavab yoxdur

655) Sual:Marjinalizm nəzəriyyəsinə əsasən bazar mexanizminin əsas qanunu hansı qanundur?

- A) tələb qanunu

- B) təklif qanunu
- C) dəyər qanunu
- D) son hədd faydalılıqının azalması qanunu**
- E) məhsuldar qüvvələrin və istehsal münasibətlərinin uyğunluğu qanunu

656) Sual:Klassik və marksist siyasi iqtisad elminə əsasən bazar mexanizminin əsas qanunu hansı qanundur?

- A) tələb qanunu
- B) təklif qanunu
- C) dəyər qanunu**
- D) son hədd faydalılıqının azalması qanunu
- E) məhsuldar qüvvələrin və istehsal münasibətlərinin uyğunluğu qanunu

657) Sual:Bunlardan hansı bazar mexanizminin fəaliyyət sahəsinə aid deyil?

- A) qiymətlərin formalaşması
- B) resursların bölgüsü
- C) alıcılar üçün zəruri əmtəələrin kəmiyyətinin və keyfiyyətinin təyin edilməsi
- D) istehsalın strukturunun təyin edilməsi
- E) bütün insanların gəlirlərinin yüksək səviyyədə olmasının təmin edilməsi**

658) Sual:Bazar mexanizminin fəaliyyəti nəyə əsaslanır?

- A) hökumət tərəfindən qəbul edilən qanunlara
- B) dövlətin iqtisadi siyasətinə
- C) insanın təbiətən rifaha meyl etməsinə**
- D) ümumbəşər əxlaqı prinsiplərinə
- E) sadalananlardan heç birinə

659) Sual:Tələb qanunu nəyi ifadə edir?

- A) alınan əmtəənin qiyməti ilə onun miqdarı arasında əks əlaqəni**
- B) alıcıların tələbinin onların gəlirlərindən asılılığını
- C) alınan əmtəənin qiyməti ilə onun miqdarı arasında birbaşa əlaqəni
- D) hər əmtəəyə tələbin elastikliyi

E) tələb və təklif arasında əlaqəni

660) Sual:Rəqabətin qeyri –qiymət metodlarına aid deyil.

A) əmtəənin satışdansonrakı xidməti

B) istehsalçılara əmtəələrin çatdırılması

C) məhsulun kefiyyətinin yükəldilməsi

D) dempinq qiymətlərinin tətbiqi

E) bütün qöstərilənlər rəqabətin qeyri qiymət metodlarına aiddir

661) Sual:Qeyri-təkmil rəqabət növlərinə nə aid deyil:

A) inhisar

B) inhisarçı rəqabət

C) oliqopoliya

D) oliqopsoniya

E) sadalananların hamısı aiddir

662) Sual: Rəqabətin beş quvəsi modelinin müəllifi kimdir?

A) M. Porter

B) E.Çemberlin

C) P.Samuelson

D) İ.Bentam

E) A.Smit

663) Sual:Rəqabətin funksiyalarına aid deyil:

A) istehsalçıların differensiasiyası

B) əmtəələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsini stimullaşdırma

C) resursların iqtisadi səmərəli bölgüsü

D) istehsalın səmərəliliyini stimullaşdırması

E) cəmiyyətdə sosial ədaləti təmin etməsi

664) Sual:Rəqabətin müsbət cəhətinə aid deyil:

- A) qeyri-səmərəli müəssisələrin sıxışdırılıb çıxarılmasına rəvac verməsi
- B) resurslardan rasional istifadəyə rəvac verməsi
- C) istehsalçıların istehlakçılara nisbətdə diktəsinin qabağını alması
- D) inhisarların yaranmasına gətirib çıxarda bilməsi**
- E) qiymətlərin süni sürətdə şişirdilməsinə mane olması

665) Sual:Sadalanarlardan hansı rəqabəti doğuran şəraitlərə aid deyil?

- A) Çoxsaylı bərabərhüquqlu bazar subyektlərinin mövcud olması
- B) Dövlətin bazar subyektlərindən biri kimi bazarda iştirakı**
- C) Bazar subyektlərinin tam iqtisadi təcridliyi
- D) Bazar subyektlərinin bazarın konyukturasından asılılığı
- E) Sadalanarların hamısı aiddir

666) Sual:Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- A) həmkarlar təşkilatı**
- B) sahibkarlar cəmiyyəti
- C) istehlakçılar ittifaqı
- D) iqtisadi təhsil sistemi
- E) əmək birjası

667) Sual:İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- A) konsaltinq şirkətləri
- B) vergi sistemi
- C) emissiya sistemi**
- D) sığorta sistemi
- E) ticarət palatası

668) Sual:əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- A) ticarət üçün yerin verilməsi
- B) qiymətlərin müəyyən edilməsi
- C) informasiyanın verilməsi**

D) mübahisələrin tənzimlənməsi

E) boş iş yerlərinin uçotu

669) Sual: Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

A) xarici kapitalı cəlb etmək üçün

B) azad rəqabəti təmin etmək üçün

C) müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün

D) vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

E) bütün sadalananlar üçün

670) Sual: Əmək birjalarının vəzifələrinə aid olmayanı göstərin:

A) boş iş yerlərinin uçotu

B) iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsi

C) əməkhaqqının həcmində müəyyən edilməsi

D) işsizlərin ixtisasının artırılmasının və «yaxın» peşələrə yiyələnməsinin təşkili

E) işsizlərə maddi yardımın verilməsi

671) Sual: Bazar infrastrukturunun funksiyalarına aid deyil.

A) bazar münasibətləri iştirakçılara öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;

B) iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;

C) hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təcrübənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;

D) istehsal sahələri arasında resursların bölünməsi

E) sadalananların hamısı aiddir

672) Sual: Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

A) həmkarlar ittifaqları

B) sahibkarların birlikləri

C) istehlakçıların birlikləri

D) iqtisadi təhsil sistemi

E) emmisiya sistemi

673) Sual:Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- A) konsaltinq şirkətləri
- B) vergi sistemi
- C) auditor firmaları
- D) sığorta sistemi
- E) ticarət palatası

674) Sual:Kütləvi standart əmtəələrin topdansatış ticarətinin təşkilati forması – bu:

- A) yarmarkadır
- B) hərracdır
- C) birjadır
- D) reklam agentliyidir
- E) investisiya fondudur

675) Sual:Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- A) topdansatış bazarı
- B) pərakəndəsətış bazarı
- C) dövlət müəssisələri bazarı
- D) ixrac bazarı
- E) idxal bazarı

676) Sual:Alıcı bazarı bu halda yaranır:

- A) təklif tələbdən artıq olduqda
- B) tələb təklifdən artıq olduqda
- C) bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərəndə
- D) satıcıların sayı alıcıların sayından çox olduqda
- E) alıcıların sayı satıcıların sayından çox olduqda

677) Sual:Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- A) təklif tələbi üstələyirsə

- B) tələb təklifi üstələyirsə
- C) bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirlərsə
- D) satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa
- E) alıcılar satıcılardan çoxdursa

678) Sual:Bu bazarlardan hansı subyektlər üorə bazar təsnifatına aid deyildir?

- A) alıcılar bazarı
- B) satıcılar bazarı
- C) vasitəçilər bazarı
- D) dövlət müəssisələri bazarı
- E) bütün sadalananlar aiddir

679) Sual:Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- A) istehsal vasitələri
- B) tədavül vasitələri
- C) innovasiyalar
- D) informasiya
- E) qiymətli kağızlar

680) Sual:Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada ilk dəfə yaranıb?

- A) İrlandiya, 1959-cu ildə
- B) İslandiyada, 1969-cu ildə
- C) ABŞ-da, 1929-cu ildə
- D) Böyük Britaniyada, 1776-cı ildə
- E) Fransada, 1897- ci ildə

681) Sual:Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin:

- A) audit şirkətləri
- B) xammal birjalrı
- C) kommərsiya bankları
- D) istehsal müəssisələri

E) konsaltinq firmaları

682) Sual:Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

A) bazar strukturudur

B) bazarın infrastrukturudur

C) bazar mexanizmidir

D) bazarlar sistemidir

E) sadalananlardan heç biri deyildir

683) Sual:Bazarın ayrı-ayrı elementlərinin daxili quruluşu, yerləşməsi; bazarın ümumi həjmində onların xüsusi çəkisi - bu:

A) bazarın strukturudur

B) bazarın infrastrukturudur

C) bazar mexanizmidir

D) bazarlar sistemidir

E) sadalananlardan heç biri deyildir

684) Sual:Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

A) leqal bazar

B) lokal bazar

C) regional bazar

D) milli bazar

E) dünya bazarı

685) Sual:Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

A) istehlak bazarı

B) iş qüvvəsi bazarı

C) istehsal vasitələri bazarı

D) satıcı bazarı

E) innovasiya bazarı

686) Sual:Qiymətli kağızlar bazarı necə adlanır ?

- A) hərrac
- B) yarmarka
- C) fond birjası
- D) əmtəə birjası
- E) emissiya sistemi

687) Sual: Aktiv sahibkarlıq fəaliyyəti üçün hansı şərtlər lazımdır?

- A) müstəqil əmtəə istehsalçılarının təsərrüfat fəaliyyətinin maksimal sərbəstliyi
- B) bütün mülkiyyətin növlərinin bərabər hüquqları və öz iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri üçün tam məsuliyyət
- C) bütün mülkiyyətin növlərinin bərabər hüquqları və öz iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri üçün tam məsuliyyət
- D) bazarda sərbəst qiymətyaranma
- E) sadalanan şərtlərin hamısı zəruridir

688) Sual: İqtisadiyyatın normal fəaliyyəti üçün lazım olan pul kütləsinin hərəkətini tənzimləyən maliyyə-kredit müəssisəsi belə adlanır:

- A) Ev təsərrüfatı
- B) Firma
- C) Dövlət
- D) Bank**
- E) Sadalananlardan heç biri

689) Sual: Transfert nədir?

- A) dövlət tərəfindən yerli hakimiyyət orqanlarına müəyyən müddətə konkret məqsədlər üçün ayrılan pul vəsaiti
- B) dövlət tərəfindən yerli hakimiyyət orqanlarına cari xərclərin ödənilməsi üçün əvəzsiz olaraq və qaytarılmamaq şərtlə verilən vəsaitlər
- C) hüquqi və fiziki şəxslərə (firmalara) dövlət büdcəsinin hesabına pul şəklində və ya natural formada verilən müavinət
- D) dövlət büdcəsindən əhaliyə əvəzsiz ödəmələr**
- E) doğru cavab yoxdur

690) Sual: Subsidiya nədir?

- A) dövlət tərəfindən yerli hakimiyyət orqanlarına müəyyən müddətə konkret məqsədlər üçün ayrılan pul vəsaiti
- B) dövlət tərəfindən yerli hakimiyyət orqanlarına cari xərclərin ödənilməsi üçün əvəzsiz olaraq və qaytarılmamaq şərtlə verilən vəsaitlər
- C) hüquqi və fiziki şəxslərə (firmalara) dövlət büdcəsinin hesabına pul şəklində və ya natural formada verilən müavinət**

D) dövlət büdcəsindən əhaliyə əvəzsiz ödəmələr

E) doğru cavab yoxdur

691) Sual:Dövlət firmalardan və ev təsərrüfatlarından nə alır?

A) xərclər

B) vergilər

C) istehlak xərcləri

D) transfertlər

E) subsidiyalar

692) Sual:Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

A) işsizliyin azaldılması

B) rəqabət mühitinin təmin olunması

C) iqtisadi artımın təmin olunması

D) əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi

E) ekoloji problemlərin həlli

693) Sual:Firmanın müştərilərə tələblərinin alınması yolu ilə ticarət əqdlərini (sövdələşmələri) sürətləndirən kommersiya fəaliyyəti forması necə adlanır?

A) faktoring

B) biznes

C) lizinq

D) marketinq

E) menecment

694) Sual:İstehsal vasitələri satışının maliyyələşdirilməsi üçün tətbiq edilən icarə ilə kreditin əlaqələndirilməsi necə adlanır?

A) faktoring

B) biznes

C) lizinq

D) marketinq

E) menecment

695) Sual:Ticarət mənfəəti əldə edilməsinə yönəlmiş ticarət fəaliyyəti belə adlanır:

- A) biznes
- B) kommersiya**
- C) sahibkarlıq
- D) marketing
- E) menecment

696) Sual:Gəlir və ya şəxsi mənfəət gətirən fəaliyyətin istənilən növü belə adlanır:

- A) biznes**
- B) kommersiya
- C) sahibkarlıq
- D) marketing
- E) idarəetmə

697) Sual:Kiçik firmaların xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- A) onlarda idarəetmə xərcləri aşağıdır
- B) bazarda dəyişən şəraitə tez uyğunlaşırırlar
- C) öz sahələrində liderdirlər**
- D) çoxsaylıdırlar
- E) kiçik firmalar heç bir xüsusiyyətə malik deyil

698) Sual:İri firmaların xüsusiyyətlərinə aid deyil:

- A) davamlıdırlar
- B) kütləvi istehsal onlar üçün əlçatandır
- C) onlarda idarəetmə xərcləri yüksəkdir
- D) onlar elmi-texniki araşdırmalara xeyli vəsait xərcləyə bilirlər
- E) onlar həmişə mənfəət əldə edirlər**

699) Sual:Orta firmaların davranışının xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- A) onlar həmişə gəlirlə işləyirlər

- B) onlar yalnız xidmətlər sahəsində işləyirlər
- C) onlar bazarın iri firmalar tərəfindən tutulmamış seqmentlərini ("taxçalar"ını) tuturlar**
- D) onlar çox nadir hallarda müflisləşirlər
- E) orta firmaların heç bir xüsusiyyəti yoxdur

700) Sual:Bir sahibə aid olan, bir-birindən asılı olmayan iqtisadi siyasət yürüdən, hüquqi cəhətdən müstəqil şirkətlər qrupu necə adlanır?

- A) konsern
- B) konqlomerat**
- C) ortaqlıq
- D) səhmdar cəmiyyəti
- E) kooperativ